

ÅRSRAPPORT 2003

Statnetts visjon:

Statnett skal være Europas
ledende og mest effektive
systemansvarlige nettselskap.

50 Herz (50 perioder pr. sekund) er det ideelle mål for balansen mellom forbruk og produksjon i kraftsystemet. Dette er en av flere forutsetninger for stabil elforsyning.

Statnett har en sentral rolle for forsyningssikkerheten i Norge, og har derfor i mange år hatt *samfunnsansvar* som et bærende element i selskapets verdigrunnlag.

Forside: Kraftfullt samspill mellom mennesker og avansert teknologi. Samfunnets krav til stabil elforsyning er Statnetts viktigste anliggende.

Redaktør: Einar Kr. Holtet, Statnett
Rådgivning, utforming og produksjon: Signatur
Redaksjonen avsluttet 20. april 2004
Fotos: Trond Isaksen
Foto side 43: Einar Kr. Holtet
Foto side 49: Atle Abelsen.

Innhold

Statnett SF i tall	4
Statnetts oppgaver	5
Konsernsjefens betraktninger: Store investeringer vil prege de nærmeste årene	6
Årsberetning 2003	8
Resultatregnskap	13
Balanse	14
Kontantstrømoppstilling	16
Noter	17
Revisors beretning	34
Virksomhetsregnskaper	35
Noter til virksomhetsregnskaper	36
Nettvirksomheten: Høy aktivitet og teknologiske endringer	39
Sentralnettordningen: Høye kraftpriser ga økte kostnader	40
Regulérkraft, avregning og Ediel: Nye tiltak for å håndtere effektbalansen	41
Kraftbørsen Nord Pool: Stagnasjon og usikkerhet i markedet preget 2003	42
Statnett Transport AS: Voksende marked i 2. halvår 2003	43
Entreprenørvirksomheten solgt	43
Eierskap og styringsform	45
Styrende organer	45
Statnetts styre	47
Statnetts konsernledelse	48
Verdiskapning gjennom forskning og utvikling	49
Korrekt informasjon og god dialog	50
Kundekontakt for bedre tjenester	51
Klart for miljøsertifisering	52
Mangfold og likestilling prioriteres høyt	53
Strengte kvalitetskrav til leverandørene	54
Statnett og The Brazz Brothers: Kraftfullt samspill	55

Statnett SF i tall

HOVEDTALL for Statnett SF

Beløp i mill. kr	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Driftsinntekter	5 757	4 624	4 503	3 387	3 390	3 381	3 311
Driftsresultat	994	905	917	884	765	807	690
Resultat før skatter	769	574	481	666	551	569	450
Årsoverskudd	570	417	348	477	402	389	359
Totalkapital	11 504	11 970	10 995	10 980	11 361	11 344	10 543

NØKKELTALL for Statnett SF

	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Totalrentabilitet	9,3%	8,6%	9,1%	9,0%	7,8%	8,1%	7,1%
Egenkapitalrentabilitet etter skatt	13,0%	9,6%	8,2%	11,4%	10,0%	10,1%	9,4%
Egenkapitalprosent	38,2%	36,3%	39,4%	38,4%	36,4%	34,4%	36,6%

DEFINISJONER AV NØKKELTALL

Totalrentabilitet: $\frac{\text{Driftsresultat} + \text{finansinntekter}}{\text{Gjennomsnittlig totalkapital}}$

Egenkapitalrentabilitet: $\frac{\text{Årsoverskudd}}{\text{Gjennomsnittlig egenkapital}}$

Egenkapitalprosent: $\frac{\text{Egenkapital pr. 31. desember}}{\text{Totalkapital pr. 31. desember}}$

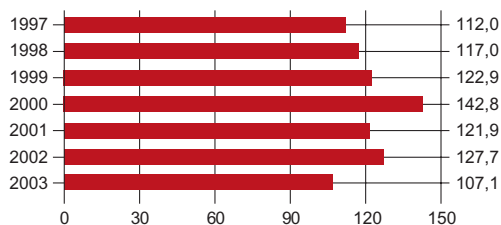
NØKKELOPPLYSNINGER

- Antall ansatte: 537
- Rating: Fra Standard & Poor's: Langsiktig: AA+, Kortsiktig: A-1+, Statsgarantert gjeld: AAA
Fra Moody's: Langsiktig: Aa3, Kortsiktig: P-1, Statsgarantert gjeld: Aaa
- Garanti fra staten: 10 milliarder kroner, forutsatt at verdien av eiendelene overstiger dette.
- Forsikringstakst for eiendeler i nettet pr. 31. desember 2003: 32,5 milliarder kroner.

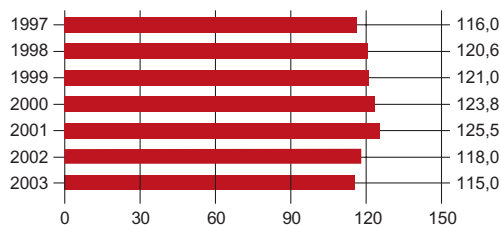
PRODUKSJON, FORBRUK OG NETTO IMPORT/EKSPORT AV EL-KRAFT I NORGE

Alle tall i TWh

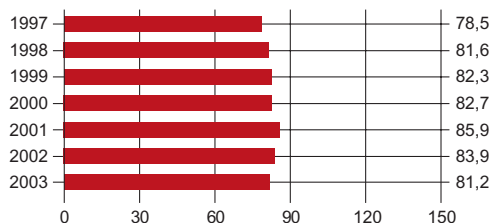
Totalproduksjon

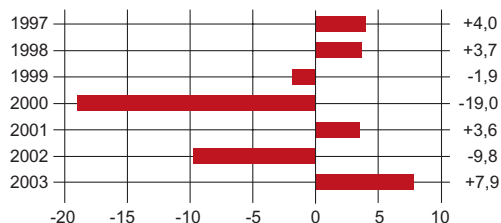
Totalforbruk

Alminnelig forbruk

Netto kraftutveksling

Netto import (+)
Netto eksport (-)

Statnetts oppgaver

Statnett har ansvaret for at det er balanse mellom forbruk og tilgang på strøm i Norge. Som en viktig del av dette landsomfattende systemansvaret er det et mål å legge forholdene til rette for kraftmarkedet, og å sørge for pålitelig overføring av elektrisk kraft gjennom rasjonell utvikling av infrastrukturen.

Elektrisitet kan ikke lagres, men forbrukes i samme øyeblikk som den produseres. Dette er grunnen til at Statnett som systemansvarlig nettselskap fra time til time, året rundt, må ivareta balansen mellom strømforbruket og tilgangen på strøm.

MARKEDSPASS

Statnetts nøytralitetsprinsipp innebærer at alle markedsaktører har lik tilgang til sentralnettet. Denne åpenheten og et felles prissystem er de viktigste forutsetningene for kjøp og salg av strøm basert på åpen konkurranse. Handelen skjer i regi av Nord Pool ASA, den nordiske markedsplassen for finansiell terminhandel, som eies av Statnett og Affärsverket svenska kraftnät med 50 prosent hver. Statnett eier dessuten direkte 20 prosent av den nordiske markedsplassen for organisert handel med fysiske kraftkontrakter, Nord Pool Spot AS.

Statnetts kunder er nærmere 70 kraftselskaper og industribedrifter som alle er direkte tilknyttet sentralnettet gjennom en tilknytningsavtale. De kan dermed levere inn eller ta ut kraft på høye spenningsnivåer.

SENTRALNETTET

Overføringsnettet i Norge er delt inn i tre nivåer: Sentralnettet, regionalnettene og de lokale distribusjonsnettene. Sentralnettet utgjør et landsdekkende, sammenhengende system som inngår i en felles avregning av transporttjenester.

Statnett eier ca. 85 prosent av anleggene i sentralnettet. Statnetts anlegg består blant annet av drøye 10 000 km høyspentlinjer med driftsspenning på 132, 220, 300 og 420 kilovolt. Selskapet eier også de norske delene av kraftledninger og undersjøiske kraftkabler til utlandet, og rundt 120 transformator-, koblings- og kompenseringstasjoner over hele landet. De ca. 15 prosent av sentralnettet som ikke eies av Statnett, leies inn fra regionale selskaper.

KOORDINERING

Statnetts landssentral koordinerer alle aktører med betydning for hovednettet i Norge. Tre regionsentraler styrer Statnetts ledningsnett i ulike deler av Norge. Regionsentralen i Oslo overvåker og fjernkontrollerer Statnetts anlegg sør for Dovre. Overføringsanleggene nord for Dovre til og med Salten i Nordland styres fra regionsentralen på Sunndalsøra, mens kraftledninger og stasjoner nord for Salten styres fra regionsentralen i Alta.

Statnett skal

- sikre kvalitet på lang sikt gjennom utvikling av det norske sentralnettet
- sikre kvalitet på kort sikt gjennom å koordinere produksjon og forbruk av elektrisitet
- tilby tilgang til transportnettet på like vilkår for alle gjennom å administrere sentralnettordningen
- sørge for tilgjengelige transportveier gjennom godt vedlikehold

Konsernsjefens betraktninger: Store investeringer vil prege de nærmeste årene

I 1990-årene var store deler av den norske kraftbransjen og energimyndighetene svært opptatt av kostnadseffektivitet. Utnyttelsen av allerede gjennomførte investeringer måtte forbedres. Høsten 2003 ble forsyningssikkerhet et brennende spørsmål.

I løpet av få måneder i 2003 inntraff store driftsforstyrrelser i Nord-Amerika og Europa. Millioner av mennesker ble berørt. De aktuelle kraftsystemene er svært forskjellige, og feilene var av ulik teknisk karakter. Vi har fra tid til annen driftsforstyrrelser også i Norge. Det skjedde både i 2003 og tidlig i 2004. Men slike hendelser i det norske kraftsystemet har vanligvis relativt små konsekvenser. Dette skyldes vannkraftens spesielle regulereregenskaper, at det er mange enheter og at disse er spredt over hele landet. Dessuten er det viktig i denne sammenheng å understreke at vi først de siste årene har fått en kraftbalanse basert på et stort importbehov, noe som gradvis har økt sårbarheten.

UTFORDRINGENE

Vi har i flere år økt utnyttelsen av eksisterende nett gjennom ulike tiltak. Systemet drives etter Statnetts policy for systemutnyttelse, som har vært drøftet både med kunder og myndigheter.

Ved storfeilen i Sverige i september 2003 oppsto flere store feil med få minutters mellomrom. Den hittil største feilen i det norske kraftsystemet fikk vi i februar 2004 ved at hele Bergensregionen og Sunnhordland falt ut og ble strømløse. Til tross for feilens omfang var det mulig å gjenopprette driften med full belastning etter en time.

På bakgrunn av den senere tids hendelser både i Norge og i utlandet er vi i ferd med å vurdere om leveringssikkerheten hos oss er god nok. En eventuell justering av leveringssikkerheten vil måtte skje etter en grundig prosess som gir oss mer presise svar på hvilke krav samfunnet stiller på dette punkt.

Følgende er viktig også sett i forhold til risiko for system-/driftsfeil:

- Myndighetenes regulering av nettselskapenes inntekt må legges opp slik at det gis incitament til å opprettholde robuste overføringsnett

- En bedring av kraftbalansen vil gjøre Norge mindre avhengig av ensidig import og dermed mindre sårbart for avbrudd.

En annen og betydelig utfordring Norge står overfor, er systemets manglende evne til å takle de store nedbørvariasjonene. I vårt system vil energiinnholdet i magasinene variere med ca. 60 TWh mellom et meget tørt og et svært vått år. Til sammenligning anslår vi produksjonsevnen i år med normal nedbør til å være 120 TWh. Manglende evne til å håndtere slike svingninger fører til store prisvariasjoner og i perioder risiko for rasjonering. Slike forhold vil dermed på flere måter kunne ramme både næringsliv, offentlig sektor og husholdningenes økonomi. Det er en stadig klarere erkjennelse at rasjonering ikke er mulig å gjennomføre på en samfunnsmessig forsvarlig måte. Målet må derfor være å unngå rasjonering.

Statnett har lenge påpekt at økt overføringskapasitet med utlandet vil bidra til å utjevne variasjonene i krafttilgangen og bidra til mer stabile kraftpriser fra år til år og mellom sesonger. Utvekslingskapasiteten med utlandet er i dag for liten til å kunne utligne de betydelige variasjonene i kraftproduksjon fra våte til tørre år. Med tanke på økt forsyningssikkerhet i Norge er det nå behov for forbindelser til land med produksjon av varmekraft. Kabler mellom vannkraftbaserte Norge og varmekraftsystemene utenfor Norden vil derfor være viktige bidrag til en høyere forsyningssikkerhet.

Statnett har på bakgrunn av vår analyse av kraftsituasjonen anbefalt at følgende utfordringer prioriteres de kommende årene:

- Sikre en bedre kraftbalanse i Norge
- Utligne de store variasjonene i produksjonsevnen på grunn av svingninger i nedbør, gjennom økt forbrukerfleksibilitet og økt utvekslingskapasitet
- Etablere nye virkemidler for å håndtere anstrengte kraftsituasjoner.

En bedring av kraftbalansen og kraftsystemets fleksibilitet vil være de mest effektive tiltak for å begrense risikoen for rasjonering og for å måtte ta i bruk ekstraordinære virkemidler.

ROBUST ØKONOMI EN FORUTSETNING

En del av de utfordringene vi ser for oss de nærmeste årene, ligger innenfor Statnetts ansvarsområde. For å løse disse oppgavene på en tilfredsstillende måte og til riktig tid, er foretaket avhengig av en robust økonomi. I motsetning til de 10–15 årene vi har lagt bak oss, med hovedvekt på en stadig høyere utnyttelse av det eksisterende nettet, er vi nå på vei inn i en periode sterkt preget av nye investeringer.

Totalt har Statnett identifiserte, nødvendige investeringer på 15–16 milliarder kroner for de nærmeste 10 årene. Dette omfatter investeringer på 7 milliarder kroner i nye nettanlegg i Norge – i tillegg til reinvesteringer, andre investeringer (blant annet innenfor kontrollanlegg og data) og eventuelt investeringer i ny overføringskapasitet med utlandet.

Foretakets totale investeringsprognose for de kommende 10 år medfører at balansen øker fra dagens nær 12 til i underkant av 20 milliarder kroner. Med en slik forventet utvikling av totalbalansen, hvor utbyttet hvert år fremover ventes å utgjøre 50 prosent av resultatet etter skatt, vil totale lån vil øke til 12–13 milliarder kroner fra dagens nivå på 5,6 milliarder.

Statnett skal som systemoperatør for sentralnettet ivareta systemansvaret på en samfunnsøkonomisk effektiv måte. I Statnetts vedtekter heter det at «Foretaket skal ha ansvar for en samfunnsøkonomisk rasjonell drift og utvikling av det sentrale overføringsnettet for kraft». Dette medfører at investeringsprosjekter til tider kan ha lav bedriftsøkonomisk lønnsomhet. Det er imidlertid viktig at foretaket i rollen som systemansvarlig nettselskap (Transmission System Operator, TSO), har tilstrekkelig finansiell styrke til å ivareta sine oppgaver.

Konsernsjef Odd Håkon Hoelsæter.

Det er også svært viktig at forbrukerne og aktørene i kraftmarkedet har tillit til at foretaket er i stand til å foreta de nødvendige investeringer i sentralnettet. Statnett må kunne investere med sikte på utvidelse av kapasitet, forebyggende vedlikehold og vedlikehold etter havarier.

Statnett har vært en pådriver i utviklingen av det norske og nordiske kraftmarkedet. Vi skal fortsatt være en viktig samarbeidspartner for både markedsaktørene og de øvrige systemansvarlige nettselskapene i Norden, og vi vil søke løsninger av forpliktende karakter.

Årsberetning 2003

Forsyningssikkerheten for elektrisitet fikk stor oppmerksomhet i 2003, i Norge hovedsakelig på grunn av den anstrengte kraftsituasjonen vinteren 2002 – 2003, men også på grunn av omfattende feilsituasjoner i både Nord-Amerika og Europa høsten 2003.

Som systemansvarlig nettselskap har Statnett en sentral rolle i slike sammenhenger. Styret er tilfreds med den måten Statnett har håndtert sitt ansvar og sine oppgaver på i perioden. Styret ser frem til en god og konstruktiv dialog med myndighetene om håndteringen av Statnetts rolle de kommende år, blant annet på basis av stortingsmeldingen om forsyningssikkerhet, som Regjeringen fremmet i desember.

I organisasjonsmessig sammenheng har styret i 2003 lagt stor vekt på videreutviklingen av styringsprinsippene for Statnett konsern i 2003. Styret har gjennom dette arbeidet hatt som mål å legge til rette for gode beslutningsprosesser i foretaket og konsernet. Andre viktige forhold som krav til forretningsmoral og -etikk, samt en bevisst holdning til foretakets samfunnsansvar, er også gjennomgått.

Kostnadseffektivitet har fortsatt høy prioritet i Statnett.

STATNETTS ØKONOMI OG FINANSIELLE SITUASJON

Resultat

Konsernets resultat etter skatt ble 576 millioner kroner i 2003, mot 445 millioner kroner i 2002. Resultatet er tilfredsstillende og på forventet nivå. Blant hovedårsakene til resultatforbedringen er lavere netto kostnader vedrørende energitap ved kraftoverføring, lavere netto finanskostnader, samt gevinster ved salg av regionalnett og av datterselskapet Statnett Entreprenør AS våren 2003.

Morselskapet, Statnett SF, hadde et resultat etter skatt på 570 millioner kroner, mot 417 millioner kroner i 2002.

Konsernets inntekter

Norges vassdrags- og energidirektorat setter tak på nettselskapenes inntekt, deriblant Statnetts, gjennom utformingen av en inntektsramme. Disse inntektene henter Statnett fra sentralnettkundene gjennom overføringstariffen.

For Statnett som systemansvarlig nettselskap er inntektsrammen basert både på kostnader knyttet til foretakets nettanlegg og til kjøp av systemtjenester fra andre aktører.

Transportvirksomhet og beredskap

Statnett SF er pålagt en transportberedskap for norsk kraftforsyning. Statnett Transport AS skal sikre en effektiv operativ gjennomføring av disse forpliktelsene, samtidig som selskapet skal drives effektivt og konkurransedyktig.

Årsresultatet for datterselskapet Statnett Transport AS var -257 000 kroner.

Kraftbørsen Nord Pool

Nord Pool Gruppen består av selskapene i Nord Pool Konsernet og tilknyttet selskap.

I Nord Pool Konsern inngår morselskapet Nord Pool ASA og de heleide datterselskapene Nord Pool Clearing ASA og Nord Pool Consulting AS.

Nord Pool ASA eies av Statnett SF og Affärsverket svenska kraftnät med 50 prosent hver. I Nord Pool Gruppen inngår i tillegg det tilknyttede selskapet Nord Pool Spot AS, der Nord Pool ASA eier 20 prosent av aksjene og Statnett 20 prosent.

Nord Pool Gruppen bidro til Statnetts resultat med 18 millioner kroner etter skatt i 2003, inklusive resultatandel av Nord Pool Spot AS. Nord Pool Konsern hadde et samlet overskudd på 27 millioner kroner etter skatt og finansposter, mot 65 millioner i 2002.

Egenkapitalandelen reflekterer investeringene

Morselskapet Statnett SF hadde ved årsskiftet en total kapital på 11 504 millioner kroner, mot 11 970 millioner kroner året før. Likviditetsbeholdningen ved årsskiftet var 875 millioner kroner. Foretaket har i tillegg en trekkfasilitet på 1000 millioner kroner. Denne var ikke benyttet ved årsskiftet 2003/2004.

Egenkapitalen for morselskapet var ved årsskiftet 4 394 millioner kroner, mot 4 342 millioner kroner året før. Egenkapitalandelen utgjør 38,2 prosent, sammenlignet med 36,3 prosent året før. Annen egenkapital utgjør 1 694 millioner kroner pr. 31. desember 2003, etter foregående utbytte på 518 millioner kroner.

Statnetts investeringsprognoser har et betydelig omfang de nærmeste ti år, hvilket tilsier at både rating og rentenivå vil ha innflytelse på selskapets totaløkonomi.

Statnett har en robust økonomi og står godt rustet til å løse sine oppgaver. I samsvar med regnskapslovens § 3-3 bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er tilstede ved avleggelsen av årsregnskapet.

Garantiansvar og rating

Stortinget vedtok i desember 2002 å endre statsforetaksloven fra 2003. Lovens bestemmelse om statens garanti for foretakenes forpliktelser bortfalt. Statens garantiansvar opprettholdes likevel for lån som er tatt opp av Statnett SF innen 31. desember 2002. Disse lån er garantert av staten og vil være garantert helt til lånene forfaller.

Statnett SF betaler en garantipremie til staten for de lån som er garantert.

Statnetts rating er AA+ fra Standard & Poor's og Aa3 fra Moody's.

BETYDELIGE INVESTERINGER I OVERFØRINGSNETT

Statnett investerer for fremtiden

For å møte et økende behov for overføringskapasitet har Statnett planer om betydelige investeringer i sentralnettet de nærmeste årene. I tillegg vil det bli reinvestert ca. 3,5 milliarder kroner i det eksisterende nett de kommende 10 år.

Høsten 2003 ble ny ledning mellom Fardal og Mel i Sogn og Fjordane satt i drift. Ledningen vil, sammen med en ny ledning mellom Skei og Moskog, gi en bedre forsyningsikkerhet i området.

I mai 2003 startet byggingen av en 130 kilometer lang kraftledning fra Klæbu i Sør-Trøndelag til Sunndal i Møre og Romsdal, med tilhørende transformatorer og koblingsanlegg. Ledningen ventes fullført og satt i drift i 2005.

Ytterligere nettutbygginger i Midt-Norge er til konsesjonsbehandling og ventes lagt frem til investeringsbeslutning i 2004.

I forbindelse med Elkems utvidelser i Mosjøen har Statnett i 2003 gjort betydelige investeringer regionalt for å sikre forsyningen.

Kjøp av overføringsanlegg

Statnetts eierandel i sentralnettet er på rundt 85 prosent. De resterende 15 prosent leies ut av regionale energiselskaper.

I 2003 ble det inngått en avtale med Buskerud Kraftnett AS, som overdro sine sentralnettanlegg til Statnett fra årsskiftet 2003–2004. Samtidig overdro Statnett regional- og distribusjonsanlegg i Buskerud til Buskerud Kraftnett. Lignende avtaler er tidligere inngått med andre regionale energiselskaper.

Kabler til utlandet

Helt siden tidlig på 90-tallet har det vært arbeidet med planer om å etablere kabelforbindelser mellom Norge og land utenfor Norden, både for å utnytte handelsmuligheter knyttet til vannkraftens fortrinn, og for å utjevne produksjonsvariasjonene ved å knytte det norske kraftsystemet til kraftsystemer som er tilnærmet uavhengige av nedbør.

Våren 2003 besluttet styret at Statnett skulle søke konsesjon for å legge til rette for krafthandel mellom Norge og England, knyttet til en ny kabelforbindelse foretaket ønsket å etablere i samarbeid med britiske National Grid Transco. Olje- og energidepartementet avsto imidlertid i september denne søknaden. Planene om en kabel til England, North Sea Interconnector (NSI), ble derfor stanset.

Norge–Nederland

Planene om en undersjøisk kraftkabel mellom Nederland og Norge er tatt opp igjen etter at de kommersielle partene NEA i Nederland og Statkraft med samarbeidspartnere i Norge, samt Statnett, terminerte de eksisterende avtaler seg imellom i januar 2004. De systemansvarlige

nettselskapene Tennet og Statnett utreder nå om det vil være lønnsomt å etablere en åpen kabelforbindelse mellom Norge og Nederland. Også alternativer til en slik kabel utredes.

ENERGISITUASJONEN

Lettere å håndtere knapphet

Energisituasjonen vinteren 2002–2003 var anstrengt både i Norden som helhet og i Norge spesielt. Bakgrunnen var i hovedsak nedbørmangel i Sør-Norge, Sverige og Finland. Høsten 2002 ble det registrert lavere nedbør i Sør-Norge enn noen gang etter at målingene startet i 1931. Resultatet av denne utviklingen var blant annet høyere kraftpriser enn noen gang tidligere og sterk fokus på kraftsektoren. Situasjonen frem til vårløsningen ble likevel håndtert uten noen form for administrative inngrep i markedet. Årsakene til dette var at vinteren ble mild, at eldre kraftverk ble satt i drift igjen i våre naboland, at importkapasiteten til både Norden og Norge ble godt utnyttet og at kraftprodusentene opptrådte ansvarlig i sin disponering av magasinene.

Reservekraft

På grunn av den anstrengte kraftsituasjonen i Sør-Norge vinteren 2003–2004, satte Statnett i januar 2003 i gang forberedende arbeid for å muliggjøre installasjon av mobile gassturbiner på Vestlandet. Kraftsituasjonen ble imidlertid gradvis bedre, og det ble ikke nødvendig å realisere planene.

Høsten 2003 ble det registrert en bekymringsfull utvikling av kraftsituasjonen i Møre og Romsdal. Statnett søkte derfor konsesjon for å kunne installere mobile gassturbiner

på Tjeldbergodden og søkte konsesjon til dette hos Norges vassdrags- og energidirektorat og Statens Forurensings- tilsyn. I januar 2004 ble det imidlertid, på basis av en gjennomgang av kraftsituasjonen slik den hadde utviklet seg i desember og første halvdel av januar, konkludert med at det ikke ville være nødvendig å leie inn gassturbiner for denne vintersesongen.

STATNETTS SAMFUNNSANSVAR

Miljøarbeid

Statnetts ambisjon er å videreutvikle en samfunnsansvarlig kultur i forretningsdriften. I denne rammen inngår at foretaket utvikler systemer for å ivareta hensynene til miljø, eiendomsrett og medarbeidertilfredshet.

Styret viser i denne sammenheng til egen rapportering om miljø og Statnetts samfunnsansvar.

Statnett legger opp til miljøsertifisering etter ISO 14001 i løpet av 2004.

Medarbeidere

Ved årsskiftet 2003–2004 var det 537 fast ansatte medarbeidere i Statnett SF, mot 523 året før. Antall årsverk var 516, mot 499 i 2002. Årsakene til økningen i antall medarbeidere er blant annet knyttet til en utvidelse av systemansvaret og prosjekter innen nettutbygging.

Sykefraværet var 4,5 prosent i 2003. Dette er en økning fra 3,5 prosent i 2002. I konsernet var det samlede sykefraværet 4,4 prosent. I samarbeid med de ansatte har det vært fokus på økningen i sykefraværet, med tanke på å iverksette tiltak for å redusere fraværet til et akseptabelt nivå.

I Statnett SF har det ikke vært personskader med fravær i 2003. Fraværsskadefrekvensen (H-verdien) var 0,0 for både Statnett SF og konsernet.

Sykefraværet i datterselskapet Statnett Transport AS var 2,6. Det ble ikke rapportert skader med fravær i Statnett Transport. H-verdien for året var følgelig 0,0 i Statnett Transport AS.

Like muligheter for kvinner og menn

Statnett la frem sitt første likestillingsregnskap i 2002. Av regnskapet for 2003 går det frem at det dette året var 25 prosent kvinner i foretaket. Kvinnelige ledere utgjør ca. 20 prosent av lederstillingene. Andelen kvinner i mer-kantile stillinger er ca. 50 prosent. To av sju i konsernledelsen er kvinner. Fire av ni representanter i Statnetts styre (45 prosent) er kvinner.

Statnett mottok, sammen med Storebrand og Sparebanken Vest, årets likestillingspris på konferansen Ledelse, Likestilling, Mangfold. Kvinner og menn i sammenlignbare stillinger er lønnsmessig likestilt i Statnett. Medarbeider-

Klar til innsats. Statnett vedlikeholder og investerer i nye anlegg.

undersøkelsen våren 2003 viste også at de ansatte opplever at kvinner og menn har like muligheter i bedriften. Statnett viderefører arbeidet med å rekruttere kvinner inn i bedriften på alle nivåer.

Kundetilfredsheten øker

Det gjennomføres undersøkelser og måling av kundetilfredshet hvert annet år.

Ett av Statnetts hovedmål for 2003 er at 75 prosent av kundene totalt sett skal være tilfreds med foretakets tjenester. Siste undersøkelse, som ble gjennomført ved årsskiftet 2003–2004, viser at 79 prosent av kundene totalt sett er tilfreds med Statnett. Undersøkelsen følges opp av en målrettet kundedialog som skal munne ut i en handlingsplan.

Vi henviser forøvrig til egen omtale i årsrapporten både når det gjelder medarbeidere og likestilling, miljøarbeid og annen samfunnsrelatert innsats («Corporate Social Responsibility»).

God virksomhetsstyring

Statnett har obligasjoner notert på Oslo Børs og London Stock Exchange, og styret har lagt opp til at virksomhetsstyringen («Corporate Governance») i Statnett følger Oslo Børs' anbefalinger. Arbeidet med dette legger forholdene til rette for konstruktive prosesser, god vurdering av risiko og kvalitet på de beslutningene som fattes, for å oppnå verdiskaping over tid.

Internasjonale sammenligninger viser at Statnett er blant de mest effektive systemansvarlige nettselskapene i Europa.

FREMTIDSUTSIKTER

Statnett er aktivt med i utformingen av løsninger for å videreutvikle kraftmarkedet i Norden og går offensivt inn for å styrke samarbeidet mellom de nordiske systemansvarlige nettselskaper.

Nasjonalt vil de store utfordringene de nærmeste årene være knyttet til en videre utvikling av sentralnettet. Spesielt gjelder dette Midt-Norge, der behovet for å øke overføringskapasiteten mellom regionen og det øvrige kraftmarkedet kan bli enda større enn hittil registrert, dersom det ikke etableres betydelig, ny produksjonskapasitet regionalt. De mange planene om å etablere vindkraftparker i Nord-Norge kan også resultere i behov for betydelige nettførsterkninger og -utbygginger de kommende årene.

DISPONERING AV OVERSKUDD

Styret har i eget brev til Olje- og energidepartementet påpekt behovet for en langsiktig og forutsigbar utbyttepolitikk for de kommende år.

For regnskapsåret 2003 har eier gjennom behandlingen av statsbudsjettet for 2004 lagt til grunn at det tas et utbytte fra Statnett på 90 prosent av overskuddet. Styret foreslår på bakgrunn av dette følgende disponering av overskuddet fra Statnett:

<i>Beløp i mill. kr</i>	
Utbytte til eier	518,5
Til annen egenkapital	51,5
Sum	570,0

Oslo, 17. mars 2004

Grete Faremo
Styrets leder

Anne Kverneland Bogsrav

Kjell Olav Kristiansen
Styrets nestleder

Elisabeth Wille

Sverre Aam

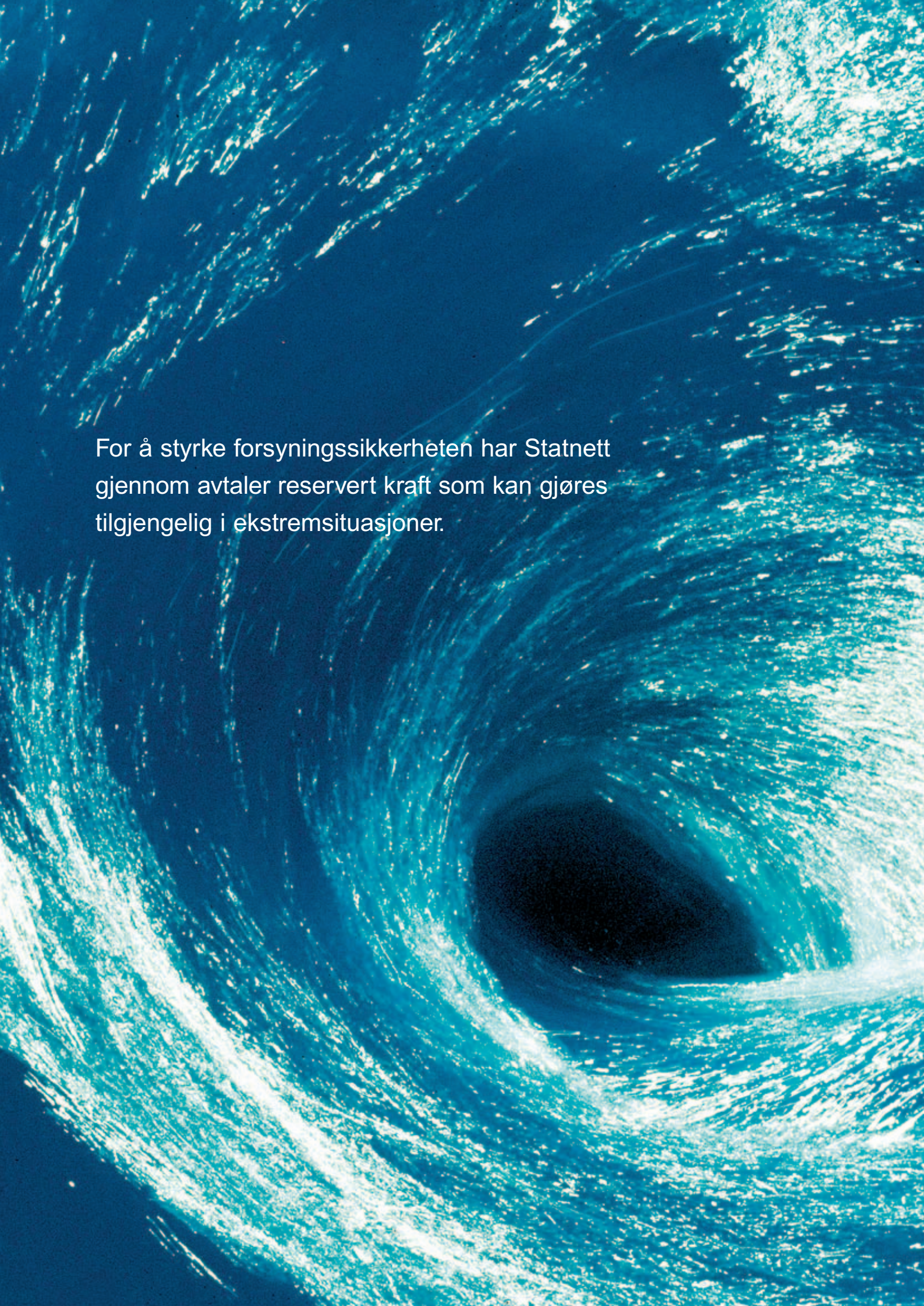

Grethe Høiland

Ole Bjørn Kirstihagen

Jan Sigmund Eskedal

Steinar Jørundstad

Odd Håkon Hoelsæter
Konsernsjef

For å styrke forsyningssikkerheten har Statnett gjennom avtaler reservert kraft som kan gjøres tilgjengelig i ekstrem situasjoner.

Resultatregnskap

INKLUSIVE SENTRALNETTORDNINGEN

MORSELSKAP				KONSERN			
31.12.03	31.12.02	31.12.01	(Beløp i mill. kr)	Note	31.12.03	31.12.02	31.12.01
DRIFTSINNETEKTER							
3 355	3 006	2 943	Krafttransport	4, 22, 23	3 355	2 981	2 921
2 282	1 547	1 475	Kraftsalg	4	2 282	5 957	11 941
120	71	85	Andre driftsinntekter	4	248	497	412
5 757	4 624	4 503	Sum driftsinntekter		5 885	9 435	15 274
DRIFTSKOSTNADER							
2 464	1 763	1 661	Kraftkjøp og systemtjenester	5	2 464	6 215	12 291
591	454	391	Overføringstap		591	386	205
379	261	351	Leie av overføringsanlegg		379	261	351
146	133	99	Materialer og underentreprenører	6	146	224	129
230	187	194	Lønnskostnad	6, 7, 8	273	329	317
613	601	558	Avskrivning på varige driftsmidler	9	621	617	571
50	26	43	Nedskrivning av varige driftsmidler	6, 9	50	28	43
290	294	289	Andre driftskostnader	6	355	453	430
4 763	3 719	3 586	Sum driftskostnader		4 879	8 513	14 337
994	905	917	Driftsresultat		1 006	922	937
-	-	-163	Tap/gevinst tidligere tilknyttede selskaper	11	-	-	-197
10	-	-	Avhendelse av virksomhet	11	14	-	-
1 004	905	754	Resultat før finansposter og skattekostnad		1 020	922	740
103	85	82	Finansinntekter	10	96	118	101
338	416	355	Finanskostnader	10	339	427	356
235	331	273	Netto finansposter		243	309	255
769	574	481	Resultat før skattekostnad		777	613	485
199	157	133	Skattekostnad	17	201	168	144
570	417	348	Årsresultat		576	445	341
OPPLYSNINGER OM DISPOSISJONER:							
518	401	240	Foreslått utbytte		518	401	240
-	1	7	Avgitt konsernbidrag etter skattekostnad		-	-	-

Balanse

INKLUSIVE SENTRALNETTORDNINGEN

MORSELSKAP				KONSERN			
31.12.03	31.12.02	31.12.01	(Beløp i mill. kr)	Note	31.12.03	31.12.02	31.12.01
EIENDELER							
IMMATERIELLE EIENDELER							
-	-	-	EDB handelssystemer		10	-	-
150	196	214	Utsatt skattefordel	17	149	200	214
-	-	-	Goodwill		-	-	2
150	196	214	Sum immaterielle eiendeler		159	200	216
VARIGE DRIFTSMIDLER							
9 119	9 190	8 875	Varige driftsmidler	9	9 136	9 236	8 934
757	586	360	Anlegg under utførelse	6	757	586	467
9 876	9 776	9 235	Sum varige driftsmidler		9 893	9 822	9 401
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER							
151	213	137	Investering i konsernselskaper	11	30	30	30
16	17	18	Investering i andre aksjer og andeler	11	64	79	67
50	50	114	Lån til foretak i samme konsern	16	-	-	-
1	1	3	Andre langsiktige fordringer	12	1	1	3
58	62	33	Pensjonsmidler	8	58	62	33
276	343	305	Sum anleggsmidler		153	172	133
OMLØPSMIDLER							
254	456	256	Kundefordringer	12	260	507	1 084
6	17	5	Konsernfordringer	16	-	-	-
67	55	24	Andre kortsiktige fordringer	12	74	64	48
744	759	766	Investering i markedsbaserte verdipapirer	13	744	759	766
131	368	190	Betalingsmidler		400	641	596
1 202	1 655	1 241	Sum omløpsmidler		1 478	1 971	2 494
11 504	11 970	10 995	Sum eiendeler		11 683	12 165	12 244

Balanse

INKLUSIVE SENTRALNETTORDNINGEN

MORSELSKAP				KONSERN			
31.12.03	31.12.02	31.12.01	(Beløp i mill. kr)	Note	31.12.03	31.12.02	31.12.01
EGENKAPITAL OG GJELD							
EGENKAPITAL							
2 700	2 700	2 700	Innskuddskapital		2 700	2 700	2 700
1 694	1 642	1 626	Annen egenkapital		1 844	1 786	1 741
4 394	4 342	4 326	Sum egenkapital	18	4 544	4 486	4 441
AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER							
110	102	107	Pensjonsforpliktelse		116	140	141
-	-	-	Avsetning periodisk vedlikehold		1	2	1
110	102	107	Sum avsetninger for forpliktelser	8	117	142	142
LANGSIKTIG GJELD							
4 487	5 013	3 868	Obligasjonslån	14	4 487	5 013	3 868
800	800	1 201	Lån fra staten	14	800	800	1 201
313	375	501	Lån fra finansinstitusjoner	14	313	377	505
33	35	37	Annen langsiktig gjeld	15	33	35	37
5 633	6 223	5 607	Sum langsiktig gjeld		5 633	6 225	5 611
KORTSIKTIG GJELD							
521	375	225	Leverandørgjeld		527	392	1 281
1	77	77	Konserngjeld	16	-	-	-
145	138	206	Betalbar skatt	17	148	154	224
75	58	84	Skyldige avgifter og skattetrekk		78	76	101
518	401	240	Foreslått utbytte		518	401	240
107	254	123	Annen kortsiktig gjeld		118	289	204
1 367	1 303	955	Sum kortsiktig gjeld		1 389	1 312	2 050
11 504	11 970	10 995	Sum egenkapital og gjeld		11 683	12 165	12 244
9	19	19	Pantestillelser, garantiansvar	19	9	19	19
			Finansielle derivater	2			

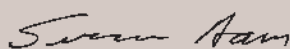
Oslo, 17. mars 2004

Grete Faremo
Styrets leder

Anne Kverneland Bogsnes

Kjell Olav Kristiansen
Styrets nestleder

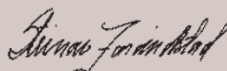

Elisabeth Wille

Sverre Aam

Grethe Høiland

Ole Bjørn Kirstihagen

Jan Sigmund Eskedal

Steinar Jøråndstad

Odd Håkon Hoelsæter
Konsernsjef

Kontantstrømoppstilling

MORSELSKAP				KONSERN		
31.12.03	31.12.02	31.12.01	(Beløp i mill. kr)	31.12.03	31.12.02	31.12.01
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER						
769	574	481	Resultat før skattekostnad	777	613	485
-68	-6	167	Tap/gevinst (-) ved salg av anleggsmidler	-77	-1	197
663	627	558	Ordinære avskrivninger og nedskrivninger	671	645	571
348	-50	33	Endring i kundefordringer/leverandørgjeld	362	-312	176
-343	-148	-419	Endring i andre tidsavgrensingsposter	-304	-211	-414
1 369	997	820	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 429	734	1 015
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER						
186	17	7	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	186	22	10
-674	-927	-657	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-692	-939	-686
-221	-252	-65	Beholdningsendring anlegg under utførelse	-221	-145	-88
11	54	-23	Endring i langsiktige lånefordringer	-	2	2
66	-96	-20	Endring aksjeinvesteringer	33	-12	-57
-632	-1 204	-758	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-694	-1 072	-819
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER						
1 299	1 291	1 937	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	1 299	1 291	1 940
-1 887	-673	-1 664	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-1 889	-675	-1 664
-401	-240	-390	Utbetalinger av utbytte	-401	-240	-390
-989	378	-117	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-991	376	-114
-252	171	-55	Netto kontantstrøm for perioden	-256	38	82
1 127	956	1 011	Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	1 400	1 362	1 280
875	1 127	956	Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	1 144	1 400	1 362

Inkludert i kontanter og kontantekvivalenter pr. 31. desember 2003 er bundne skattetreksmidler med 31 millioner kroner i morselskapet og 33 millioner kroner i konsernet.

Ubenyttet trekkrettighet på 1 000 millioner kroner er ikke inkludert i kontanter og kontantekvivalenter ovenfor.

Noter

NOTE 1 - REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

Regnskapene for morselskap og konsern er avlagt i samsvar med Lov om årsregnskap av 17. juli 1998 og god regnskapsskikk.

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Konsoliderte selskaper

Konsernregnskapet omfatter Statnett SF og datterselskaper der Statnett SF har bestemmende innflytelse. Normalt vil dette være selskaper der Statnett SF enten direkte eller indirekte via datterselskaper eier mer enn 50 % av de stemmeberettigede aksjene. Konsernregnskapet er utarbeidet etter oppkjøpsmetoden og viser konsernet som om det var en enhet. I konsernregnskapet er alle mellomværender og interne transaksjoner mellom selskaper innenfor konsernet eliminert.

Kostprisen på aksjer i datterselskaper er eliminert mot egenkapitalen på oppkjøpstidspunktet. Merverdier utover den underliggende egenkapital i datterselskaper fordeles til de eiendeler som merverdier kan knyttes til. Den del av kostprisen som ikke kan tilskrives bestemte eiendeler representerer goodwill. Goodwill er inkludert i det konsoliderte regnskapet som en immateriell eiendel og avskrives lineært over 5 år.

Det heleide datterselskapet Statnett Forsikring AS er ikke konsolidert, da selskapets drift er vesentlig forskjellig fra resten av konsernet. Statnett SFs Konsernpensjonskasse er heller ikke en del av konsernet. Selskapene er vurdert til kostpris og er klassifisert som finansielle anleggsmidler.

Investering i felleskontrollert virksomhet

Betydelige eierandeler i selskaper hvor det foreligger samarbeidsavtaler som gir felles kontroll sammen med en eller flere parter, er inkludert med forholdsmessige andeler av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader i de enkelte linjer i regnskapet (bruttometoden).

Investering i tilknyttede selskaper

Eierandeler i selskaper der konsernet har betydelig innflytelse behandles etter egenkapitalmetoden. Normalt vil dette være selskaper hvor konsernet eier mellom 20 og 50 %. Dette innebærer at konsernets andel av årets resultat etter skatt og avskrivninger på eventuelle merverdier resultatføres som finansposter i resultatregnskapet. Behandlingen av merverdier i de tilknyttede selskapene gjennomføres etter samme prinsipper som for konsolidering av datterselskaper. I konsernbalansen står eierandeler i tilknyttede selskaper oppført som finansielle anleggsmidler til opprinnelig kostpris med tillegg av akkumulerte resultatandeler og fradrag for utbytte.

Kjøp/salg av datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper

Ved kjøp og salg av datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper er disse inkludert i konsernregnskapet for den del av året de har vært del av eller tilknyttet konsernet.

Investering i andre selskaper

Investering i selskaper hvor konsernet eier mindre enn 20 prosent av den stemmeberettigede aksjekapital behandles etter kostmetoden.

Investering i datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper i Statnett SF (selskapsregnskapet).

Investeringer i datterselskaper, felleskontrollerte selskaper og tilknyttede selskaper behandles etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Avgitt konsernbidrag (netto etter skatt) tillegges kostpris på investering i datterselskap. Mottatt konsernbidrag og utbytte resultatføres som finansinntekt i den grad utbytte og konsernbidrag ligger innenfor opptjente resultater i eierperioden. Utbytte utover resultater i eierperioden behandles som reduksjon av aksjeinvesteringen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter består av betalingsmidler og markedsbaserte verdipapirer.

PRINSIPPER FOR INNTEKTSFØRING OG KOSTNADSFØRING

Inntekter/kostnader resultatføres når de er opptjent/påløpt.

SENTRALNETTORDNINGEN (KRAFTTRANSPORT)

Krafttransportinntekter

Innmating og uttak av kraft fra sentralnettet faktureres brukerne i henhold til fastsatt prissystem. Prissystemet består av faste ledd og variable ledd (strømmengde x faktisk strømpris). Faste ledd inntektsføres jevnt over året, mens variable elementer inntektsføres i takt med innmating eller uttak av strøm i nettet.

Prisregulering

Resultatet for sentralnettordningen skal over tid være lik null. Eventuell mer-/mindreinntekt på driften av sentralnettordningen innkalkuleres og godtgjøres/inndeckes i prisene for senere år. Mer-/mindreinntekten periodiseres i regnskapet som henholdsvis leverandørgjeld og kundefordring.

Leie av sentralnettanlegg

Statnett eier hovedtyngden av det samlede sentralnett. Resten leies fra andre eiere. Leiekostnadene føres i regnskapet som egen post under driftskostnader. Innleie av Statnetts sentralnettanlegg er eliminert i morregnskapet.

REGIONALE FELLESNETT

Regnskapsmessig behandles disse på samme måte som sentralnettordningen.

OPERATØRFUNKSJONENE

Inntekter

Statnett har en egen inntektsramme for overføringstapet i sentralnettet. En del av Statnetts ordinære inntektsramme er knyttet til overføringstap i regionalnett. Denne delen er overført til operatørfunksjonen i egne regionale fellesnett. Inntektsrammen for overføringstapet justeres ved årsslutt i henhold til faktisk elspotpris over året. Denne korreksjonen er beregnet og tatt hensyn til i regnskapet. Inntektsrammene for operatør er tilsvarende kostnad i sentralnettordningen og regionale fellesnett. I finansregnskapet er dette eliminert.

Avvik mellom inntektsramme for overføringstap og virkelige kostnader skal i henhold til retningslinjene fordeles mellom anleggseierne i det enkelte fellesnett. I regnskapet er det forutsatt at andre eiere i sentralnettet dekker en andel i henhold til sin inntektsramme for 2003.

Overføringstap (kraftkjøp)

Kostnadsføring skjer i takt med målt avvik mellom innmating og uttak av strøm i sentralnettet. Tapets størrelse pr. time vil blant annet variere avhengig av temperatur, belastning i nettet og strømpris. Tap ved transport av kraft i sentralnettet og de regionale fellesnett dekkes av nettets operatør og regnskapsføres som ordinær driftskostnad.

UTLEIE AV NETT

Inntektsføring

Nettinntektene reguleres gjennom en inntektsramme fastsatt av NVE.

Fra og med 2003 startet en ny reguleringsperiode for Statnett SF. Inntektsrammen for denne perioden er basert på kostnadsnivå i perioden 1996–1999, justert for prisstigning samt en effektiviseringsfaktor. Nyinvesteringer kan etter særskilt søknad gi økt inntektsramme. I tillegg dekkes eiendoms-skatt i henhold til faktiske kostnader. Effektiviseringsfaktoren for 2003 er satt til 1,5026 prosent.

Inntektsrammen for 2001 og 2002 var basert på kostnadsnivå i 1994/1995, justert for prisstigning, økning i energitransporten i nettet samt en effektiviseringsfaktor. For 2002 og 2001 var effektiviseringsfaktoren på 3,60 prosent.

Netteiers gjennomsnittlige avkastning for årene 2003-2006 skal være mellom 2 prosent og 20 prosent. I forrige reguleringsperiode (1997-2002) skulle den være mellom 2 prosent og 15 prosent.

Avkastning utover maksimalgrensen skal tilbakeføres til kundene, mens avkastning under minimum kan belastes kundene.

Statnett har anlegg på nettnivåene sentralnett og regionalnett. Inntektsrammen blir av Statnett fordelt på disse nettnivåer (regnskaper fremgår under Statnetts virksomhetsområder).

Inntektsførsel skjer månedlig med 1/12-del av inntektsrammen. Inntekter for utenlandskablene utenfor norsk sektor er basert på kontrakt og inngår ikke i Statnetts inntektsramme.

Økte inntekter som følge av forhold som krever søknader om justering av inntektsrammer eller fortolkning av forskrifter som er søkt avklart med NVE er kun tatt med i regnskapet i den utstrekning det vurderes som overveiende sannsynlig at inntekten vil bli en realitet.

Mer-/mindreinntekt for sentral- og regionalnettanlegg behandles særskilt i henhold til retningslinjer fra NVE. For sentralnettanlegg har netteieren Statnett SF ingen bokført mer-/mindreinntekt ved utgangen av 2003. Se dog note 22 (tvistesaker), samt note 23 (uavklarte forhold).

For regionalnettanlegg har inntekter vært i henhold til leiesatser, som samlet sett har vært høyere enn inntektsrammen. Akkumulert mindreinntekt for slike regionalnettanlegg er ved utgangen av 2003 redusert. Avviket er periodisert som opptjent inntekt og balanseført som kundefordring, og vil bli belastet kundene i senere år.

KRAFTSALG-/KJØP

Inntekter/kostnader resultatføres når de er opptjent/påløpt, det vil si på leveringstidspunktet.

KUNDEPROSJEKTER

For prosjekter anvendes løpende inntektsføring. Dette innebærer at inntektsføringen skjer etter hvert som arbeidet utføres i henhold til fullførelsesgraden. Det vil si at opparbeidet andel av prosjektets forventede fortjeneste tas til inntekt. Fullførelsesgraden fastsettes på grunnlag av utført produksjon.

For prosjekter som forventes å gi tap, er hele det forventede tap kostnadsført. Garantiforpliktelser er kostnadsført.

VEDLIKEHOLD/PÅKOSTNING

Vedlikeholdskostnader resultatføres når de er påløpt. Det er kun foretatt avsetninger til periodisk vedlikehold for konsernets skip.

Kostnader som vesentlig forlenger anleggets levetid og/eller øker kapasiteten regnskapsføres som investeringer.

ERSTATNINGER

Løpende erstatninger i forbindelse med grunnverv og lignende resultatføres i det året erstatningen pådras. Engangsersatninger inkluderes i kostpris på driftsmidlet.

RENTEINNTEKTER-/KOSTNADER

Renteinntekter-/kostnader resultatføres når de er opptjent/påløpt.

GEVINST/TAP VERDIPAPIRER

Gevinst/tap knyttet til handel med verdipapirer resultatføres på realisasjonstidspunktet, da porteføljen etter regnskapsreglene ikke er å betrakte som en handelsportefølje.

SKATTER

Fra og med 1997 er morselskapet og de felleskontrollerte selskapene underlagt ordinær beskatning. Skattemessig inngangsverdi av anleggsmidler er bokførte verdier pr. 1. januar 1997.

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endringen i utsatt skatt. Endringen i utsatt skatt reflekterer de fremtidige betalbare skatter som oppstår som følge av årets virksomhet. Utsatt skatt i balansen er den skatten som påhviler det akkumulerte resultatet, men som kommer til betaling i senere perioder. Det blir beregnet utsatt skatt etter gjeldsmetoden av netto skatteøkende midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige balanseverdier etter utligning av skattereduserende midlertidige forskjeller og skattemessige underskudd til fremføring. Dersom skattereduserende midlertidige forskjeller og skattemessig underskudd til fremføring overstiger skatteøkende midlertidige forskjeller, blir skattefordelen kun balanseført såfremt bruken av skattefordelen kan sannsynliggjøres.

Eiendomsskatter resultatføres og betales i inntektsåret. Disse klassifiseres under andre driftskostnader.

KLASSIFISERING AV POSTER I BALANSEN

Eiendeler som knytter seg til varekretsløpet, fordringer som tilbakebetales innen ett år samt «eiendeler som ikke er bestemt til varig eie eller bruk for virksomheten» er omløpsmidler. Andre eiendeler er anleggsmidler. Skillet mellom kort og langsiktig gjeld trekkes ved ett år til forfallstidspunktet.

Første års avdrag på langsiktige lån blir ikke reklassifisert til kortsiktig gjeld.

VERDIPAPIRER

Obligasjoner og sertifikater er klassifisert som omløpsmidler. Verdipapirene styres som en portefølje og vurderes etter porteføljeprinsippet. Porteføljen vurderes til laveste verdi av kostpris og virkelig verdi (markedsverdi) på balansedagen. Netto urealisert kurstap på porteføljen kostnadsføres under finansielle poster, mens netto urealisert kursgevinst inntektsføres (reverseres) innenfor tidligere kostnadsførte tap. Realiserte kursgevinster/-tap føres netto under samme post.

Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til kostpris, eventuelt virkelig verdi når verdinedgangen ikke er av forbigående art.

KUNDEFORDRINGER

Kundefordringer vurderes til pålydende med fradrag for påregnelig tap.

FORBRUKSMATERIELL OG BUNKERS

Beholdninger av forbruksmaterieell samt bunkersbeholdning ombord på konsernets spesialskip vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, og inngår i andre kortsiktige fordringer.

EGNE INVESTERINGSARBEIDER

Egne investeringsarbeider i morselskapet aktiveres til kalkulert selvkost. Nybygging av ledninger og anlegg gjennom egen entreprenørvirksomhet utgjorde en vesentlig del av investeringene i tidligere år.

FORPROSJEKTER

Kostnadene til forprosjektering (engineering) av investeringer i samarbeidsprosjektet NorNed, hvor Statnett deltar med 50 prosent andel, blir balanseført som anlegg under utførelse. Det vurderes løpende om konsekasjonsforhold eller andre årsaker betinger hel eller delvis nedskrivning av påløpte prosjektkostnader. Nedskrivninger reverseres dersom grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

RENTER I BYGGEPERIODEN

Byggelånsrenter knyttet til egne anlegg under utførelse balanseføres. Rentene beregnes ut fra en gjennomsnittlig rente og investeringens omfang, da finansieringen ikke er identifisert spesifikt til det enkelte prosjekt.

VARIGE DRIFTSMIDLER/AVSKRIVNINGER

Varige driftsmidler vurderes til kostpris med fradrag for ordinære avskrivninger og nedskrivninger.

Ordinære lineære avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmidlet ble satt i ordinær drift og beregnes ut fra den økonomiske levetid. Tilsvarende gjelder også driftsmidler anskaffet fra andre netteiere. Grunnlaget for fastsettelse av økonomisk levetid tar utgangspunkt i anbefaling fra EBLs publikasjon «Avskrivninger innen energiforsyningen» og retningslinjer fra NVE vedrørende fastsettelse av overføringstariffer. Det foretas nedskrivning til virkelig verdi når verdifall skyldes forhold som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Virkelig verdi beregnes som høyeste av salgssum og neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Reservedeler er aktivert sammen med tilhørende driftsmiddel, og blir avskrevet med samme satser som driftsmidlet.

Gevinst/tap ved salg av driftsmidler føres som ordinær driftsinntekt/-kostnad.

FINANSIELL LEASING

Samarbeidsavtale om investeringer i fiberoptiske kabler i elnettet og utleie til bruk i kommersiell televirksomhet er behandlet som finansiell leasing til leietaker. Årlig driftsgodtgjørelse er behandlet som periodeinntekt.

FORDRINGER OG GJELD I UTENLANDSK VALUTA

Betalingsmidler i utenlandsk valuta omregnes til kursen på balansedagen.

Andre omløpsmidler og kortsiktig gjeld, som ikke er terminsikkert eller swappet til norske kroner, er oppført til henholdsvis laveste eller høyeste av transaksjonskurs og balansedagens kurs. Urealisert tap kostnadsføres, mens urealisert gevinst bare inntektsføres i den utstrekning den medgår til å dekke urealisert tap i samme valuta.

Langsiktig opplåning i valuta knyttes sammen med swap og behandles som opplåning i norske kroner.

GJELD I NORSKE KRONER

Gjeld i norske kroner verdsettes til nominell verdi. Kostnader ved låneopp-tak resultatføres over lånets løpetid.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle instrumenter omfatter verdipapirer, lån fra staten og finans-institusjoner samt finansielle derivater. Finansielle derivater er avtaler som inngås med finansinstitusjoner om fastsettelse av fremtidige rentevilkår og/eller valutakurser. Det vises til note 2 for nærmere omtale av de ulike typer finansielle derivater som morselskapet benytter.

Finansielle derivater klassifiseres ved inngåelse enten som sikringstransaksjon eller handelstransaksjon. Det er intensjonen med inngåelse av transaksjonen som avgjør klassifiseringen. Sikringstransaksjoner består av avtaler som har til hensikt å nøytralisere en eksisterende eller forventet renterisiko og/eller valutarisiko i balansen.

Den regnskapsmessige behandlingen av finansielle instrumenter følger av intensjonen med å inngå avtalen.

Resultatet av slike transaksjoner blir periodisert sammen med underliggende objekt.

SIKRINGSBOKFØRING

Morselskapet har som mål å sikre seg mot tap i følgende situasjoner:

1. Tap på gjeldsposter som følge av renteendringer.
2. Tap ved inngåelse av kjøp-/salgskontrakter i valuta som følge av endringer i valutakurser.

Sikringsbokføring innebærer at verdiendringer på sikringsobjekt og sikringstransaksjon blir bokført i samme periode.

Morselskapet praktiserer sikringsbokføring når følgende tre kriterier er tilfredsstillt samtidig:

1. Det objekt eller den objektgruppe som skal sikres (sikringsobjekt) må være spesifikt identifisert, og det må utsette morselskapet for mulige tap av egenkapitalverdier ved renteendringer og/eller valutakursendringer.
2. Det (de) instrumentet(ene) som brukes må være spesielt utpekt som sikring.
3. Det er høy sannsynlighet for at det vil være høy grad av negativ korrelasjon i virkelig verdi på sikringsinstrumentet og på det objekt som skal sikres.

De instrumenter morselskapet benytter for å sikre seg mot tap er omtalt i note 2 om finansiell markedsrisiko.

PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSE

Morselskapet og datterselskapene har pensjonsordninger som gir de ansatte rett til fremtidige pensjonsytelser (ytelsesplaner). Ytelsene er basert på antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder.

Opptjente pensjonsrettigheter er i hovedsak sikret gjennom pensjonsordninger i Statnett SFs Konsernpensjonskasse og Statens Pensjonskasse. I tillegg har morselskapet førtidspensjonsforpliktelser som dekkes over driften.

Tilskudd til pensjonskassen skjer i overensstemmelse med den aktuar-messige beregningsmetode. Pensjonsmidlene i pensjonskassen er primært investert i verdipapirer.

Pensjonsforpliktelser beregnes i henhold til NRS' norske regnskaps-standard om pensjonskostnader.

Pensjonsforpliktelser er vurdert til nåverdien av de fremtidige pensjonsforpliktelser som er opptjent på balansedagen og som skal dekkes gjennom egen pensjonskasse eller finansieres over driften.

Netto pensjonsforpliktelse i balansen er etter korrigering for utsatt resultatføring av virkning av endringer i estimater og pensjonsplaner, samt avvik mellom faktisk og forventet avkastning på pensjonsmidler som ennå ikke er resultatført. Netto pensjonsforpliktelser vises som avsetning for forpliktelser. Overfinansierte ordninger hvor midler ikke kan overføres til underfinansierte ordninger vises som pensjonsmidler (finansielle anleggsmidler).

Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som skyldes endringer og avvik i beregningsforutsetningene (estimatendringer) fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvis avvikene ved årets begynnelse overstiger 10 prosent av det største av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler. Det er kun den delen av avviket som overstiger 10 prosent som amortiseres.

Årets netto pensjonskostnad inngår som lønn i resultatregnskapet. Innbetalte premier behandles som investering i pensjonsmidler.

ENDRINGER I KONSERNSTRUKTUREN FRA TIDLIGERE ÅR

Statnett Entreprenør AS ble solgt 10. april 2003 til Eitel Networks AS og skiftet navn til Eitel Services AS. Salget omfattet også selskaper eid av daværende Statnett Entreprenør AS (Statnett Helimatic AS; 100 % og Elkom Entreprenør AS; 51,45 %). Selskapene inngår i konsernregnskapet til og med 31. mars 2003. Selskapenes resultat for eierperioden samt gevinst ved avhendelse vises på særskilt linje i resultatregnskapet. Selskapenes resultattall er marginale og tidligere års resultatregnskap er derfor ikke omarbeidet.

IFRS IMPLEMENTERING

Samtlige børsnoterte selskaper vil fra og med regnskapsåret 2005 være pålagt å avlegge konsernregnskapet etter de internasjonale regnskapsstandardene IFRS fra IASB. I vedtaket fra EU (herunder Norge som medlem av EØS) er det inkludert en medlemslandsopsjon som innebærer at foretak med børsnoterte obligasjonslån kan vente med implementering av IFRS til 2007, gitt at det enkelte medlemsland velger å ta i bruk denne opsjonen. Det er foreløpig usikkert om tilsvarende mulighet til utsettelse vil bli vedtatt i Norge. Det er forventet at det vil komme en avklaring i løpet av året. Første års regnskap avlagt etter IFRS vil inkludere ett års sammenligningstall.

Foretaket har i 2003 oppnevnt en prosjektgruppe med ansvar for å kartlegge konsekvensene for Statnett SF ved en overgang fra dagens regnskapsprinsipper basert på god regnskapspraksis i Norge til regnskapsprinsipper basert på IFRS. Regnskapsprinsippene etter IFRS er imidlertid under kontinuerlig utvikling og endringer i prinsipper som må påregnes ved overgangen til IFRS er derfor usikre. Basert på nåværende IFRS er det identifisert avvik i forhold til regnskapsprinsippene etter god regnskapspraksis i Norge knyttet til varige driftsmidler, periodisering av inntekter, pensjoner og finansielle instrumenter. I tillegg vil bruttokonsolidering av felleskontrollert virksomhet samt unntaket for konsolidering av konsernselskaper som driver forskjelligartet virksomhet muligens falle bort. Dette medfører at Statnett Forsikring AS må konsolideres inn i Statnett SFs konsernregnskap i henhold til IFRS.

Statnett SF vil også utrede muligheten man har etter IFRS til å presentere resultatregnskapet etter funksjon i tillegg til dagens presentasjon etter art. Frem til implementeringstidspunktet vil presentasjonsformen bli vurdert på nytt herunder brutto/netto presentasjon av investeringer i felleskontrollert virksomhet, Sentralnettet og kjøp/salg av kraft.

Statnett SF vil søke å kvantifisere effektene av overgang til IFRS i den grad det kan gjøres med rimelig grad av sikkerhet i en note til årsregnskapet for 2004. Tilsvarende vil det i note til årsregnskapet for 2004 bli gitt informasjon om forventet implementeringstidspunkt.

NOTE 2 – FINANSIELL MARKEDSRISIKO

RENTE- OG VALUTASWAPPER

Dette er avtaler hvor kontraktspartene bytter valuta- og/eller rentebetingelser for et avtalt beløp over en definert fremtidig periode.

Avtalene nedenfor er inngått mot eksisterende gjeld på balansen:

(Beløp i mill. kr)	Hovedstol		Hovedstol		Rentebetingelser	Rentebetingelser	Call-opsjon*
Forfall:	Utlån		Innlån		Statnett mottar	Statnett betaler	for motpart
2004	USD	31	NOK	268	Nullkupong	Nibor 6 mnd.	
2004	NOK	268	NOK	268	Nibor 6 mnd.	Fast	
2004	NOK	300	NOK	300	Nibor 6 mnd.	Fast	
2004	NOK	87	NOK	87	Nibor 6 mnd.	Fast	
2005	NOK	600	NOK	600	Fast	Nibor 6 mnd.	
2005	NOK	300	NOK	300	Nibor 6 mnd.	Fast	
2005	NOK	300	NOK	300	Nibor 6 mnd.	Fast	
2006	NOK	100	NOK	100	Fast	Fast	
2006	NOK	200	NOK	200	Nibor 6 mnd.	Fast	
2006	NOK	200	NOK	200	Nibor 6 mnd.	Fast	
2006	NOK	400	NOK	400	Fast	Nibor 6 mnd.	
2006	NOK	313	NOK	313	Nibor 6 mnd.	Fast	
2008	NOK	250	NOK	250	Nibor 3 mnd.	Fast	
2008	NOK	250	NOK	250	Nibor 3 mnd.	Fast	
2008	USD	21	NOK	156	Fast USD	Nibor 6 mnd.	
2008	USD	21	NOK	156	Fast USD	Nibor 6 mnd.	
2008	NOK	200	NOK	200	Fast	Nibor 6 mnd.	
2008	NOK	300	NOK	300	Nibor 6 mnd.	Fast	
2008	NOK	200	NOK	200	Nibor 6 mnd.	Fast	
2008	NOK	800	NOK	800	Fast	Nibor 6 mnd.	
2009	NOK	400	NOK	400	Fast	Nibor 6 mnd.	29. oktober 2004
2010	CHF	150	NOK	782	Fast CHF	Nibor 6 mnd.	
2010	NOK	250	NOK	250	Nibor 6 mnd.	Fast	
2010	JPY	1000	NOK	87	Fast JPY	Nibor 6 mnd.	
2017	JPY	1700	NOK	116	Variable rente	Nibor 6 mnd.	Halvårlig
2027	JPY	1000	NOK	68	Fast til 2004, deretter variabel	Nibor 6 mnd.	Halvårlig

*Motparten i kontrakten har rett til å terminere kontrakten på gitte tidspunkt før forfallsdato. Statnett vil på underliggende lån ha tilsvarende rett til å terminere lånet før forfall.

Oversikten viser brutto beløp på inngåtte renteswapper. Mange av swappene vil «gå mot hverandre» og nettobeløpet vil ikke være eksponert for rentendringer.

Foretaket hadde pr. 31. desember 2003 ingen renteswapper med start frem i tid.

Avtalene nedenfor er knyttet til plasseringer i obligasjonsmarkedet: (Beløp i mill.)

Forfall:	Hovedstol		Rentebytte		Rentebetingelser	Rentebetingelser
	Plassering		avtale		Statnett mottar	Statnett betaler
2004	NOK	50	NOK	50	Nibor 6 mnd.	Nibor 3 mnd.
2004	NOK	50	NOK	50	Nibor 6 mnd.	Nibor 3 mnd.
2005	NOK	100	NOK	100	Nibor 6 mnd.	Fast
2005	NOK	100	NOK	100	Nibor 6 mnd.	Fast
2006	NOK	50	NOK	50	Nibor 6 mnd.	Nibor 3 mnd.

RENTEOPSJONER

Foretaket hadde pr. 31. desember 2003 ingen renteopsjoner.

VALUTATERMINER

Valutaterminer inngås for å valutasikre transaksjoner i annen valuta enn norske kroner.

Foretaket hadde pr. 31. desember 2003 i alt 17 valutaterminkontrakter. Kontraktene vedrørte samlet kjøp av EUR 11 millioner mot salg av NOK. Samtlige kontrakter er knyttet til kjøp av anleggsinvesteringer i utenlandsk valuta. Urealisert gevinst for valutaterminene reduserer kostpris på anleggsinvesteringene (anlegg under utførelse) ved realisasjon. Urealisert gevinst for valutaterminene var ca. 2 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

NOTE 3 – INFORMASJON OM VIRKSOMHETSOMRÅDER

(Beløp i mill. kr)

	Statnetts drift ¹⁾	Andre oppgaver ²⁾	Elimin. morselskap	Statnett SF	Transportvirksomhet ³⁾	Kraftbørs ⁴⁾	Elimin. konsern	Sum konsern
Tariffinntekter fast ledd		2 597	-111	2 486				2 486
Tariffinntekter variabelt ledd		796	15	811				811
Årets mer- / mindreinntekt	-6		-82	-88				-88
Inntektsramme Statnett SF	2 379		-2 246	133				133
Inntektsramme overføringstap	578		-578	0				0
Kraftsalg	909	2 498	-1 125	2 282				2 282
Leieinntekter utenlandskabler	13			13				13
Andre driftsinntekter	115	15	-10	120	31	110	-13	248
Sum inntekter	3 988	5 906	-4 137	5 757	31	110	-13	5 885
Kraftkjøp	-890	-2 497	1 080	-2 307				-2 307
Systemtjenester	-196		39	-157				-157
Overføringstap	-571	-569	549	-591				-591
Leiekostnader eksterne anleggseiere		-352		-352				-352
Leiekostnader Statnetts anlegg		-2 255	2 255	0				0
Tilbakeføring mer-/mindreinntekt anleggseiere		-27		-27				-27
Kostnader overliggende nett		-112	112	0				0
Materialer og underentreprenører	-140		-6	-146				-146
Lønn og sosiale kostnader	-225	-5		-230	-14	-29		-273
Avskrivninger	-613			-613	-5	-5	2	-621
Nedskrivninger	-50			-50				-50
Øvrige driftkostnader	-217	-11	27	-201	-13	-66	14	-266
Eiendomskatt	-89			-89				-89
Sum driftskostnader	-2 991	-5 828	4 056	-4 763	-32	-100	16	-4 879
Driftsresultat	997	78	-81	994	-1	10	3	1 006
Avhendelse av virksomhet	10			10			4	14
Finansinntekter	102	4	-3	103	1	18	-26	96
Finanskostnader	-340		2	-338		-6	5	-339
Sum finansposter	-238	4	-1	-235	1	12	-21	-243
Resultat før skatt	769	82	-82	769	0	22	-14	777
Skatter	-199			-199		-4	2	-201
Resultat*	570	82	-82	570	0	18	-12	576
Balansføring mer-/mindreinntekt			82					
<i>*Mer-/mindreinntekter knyttet til andre oppgaver balanseføres hos Statnett SF.</i>								
Sum eiendeler				11 504	36	322	-179	11 683
Sum gjeld				7 110	14	84	-69	7 139
Investeringer i varige driftsmidler				674	3	4	-4	677

¹⁾Statnetts forretningsmessige virksomhet.

²⁾Omfatter sentralnettordningen, tre regionale fellesnett og balanseavregningen.

³⁾Omfatter Statnett Transport AS og Statnett Skagerrak AS.

⁴⁾Omfatter 50 % av Nord Pool ASA, Nord Pool Clearing ASA og Nord Pool Consulting AS.

NOTE 4 - DRIFTSINNTEKTER

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
KRAFTTRANSPORT						
3 297	2 648	2 655	Tariffinntekter	3 297	2 623	2 633
-82	-44	-59	Årets merinntekt sentralnettet og regionale fellesnett	-82	-44	-59
145	375	336	Utleie regionalnettanlegg	145	375	336
-12	8	-1	Årets mer (-)/mindreinntekt regionalnettanlegg	-12	8	-1
-6	6	-	Mer (-)/mindreinntekt KILE	-6	6	-
13	13	12	Utleie utenlandskabler	13	13	12
3 355	3 006	2 943	Sum overføringsinntekter	3 355	2 981	2 921
KRAFTSALG						
1 900	1 281	1 157	Salg spot- og regulerkraft	1 900	5 691	11 623
382	266	318	Salg driftskoordinering	382	266	318
2 282	1 547	1 475	Sum kraftsalg	2 282	5 957	11 941
ANDRE DRIFTSINNTEKTER						
10	15	11	Gebyrinntekt	88	148	171
13	18	21	Eksterne oppdrag	35	287	181
97	38	53	Andre driftsinntekter	125	62	60
120	71	85	Sum andre driftsinntekter	248	497	412

KRAFTTRANSPORT

Pris (tariff) for innmatning og uttak av kraft fra sentralnettet og regionale fellesnett belastes brukerne i henhold til fastsatt prissystem.

Utleie av regionalnettanlegg omfatter tjenester som ikke inngår i sentralnettordningen eller regionale fellesnett.

Utlandskabler inngår i sentralnettet. Utleie utenfor norsk sektor faktureres særskilt til dansk kunde.

Tvistesaker og uavklarte forhold

Det vises til note 22 (tvistesaker), samt note 23 (uavklarte forhold).

KILE

NVE innførte fra og med 2001 en ordning med KILE (Kvalitetsjusterte inntektsrammer for ikke-levert energi). Ordningen er ment å være et insentiv til å sikre akseptabel overføringskvalitet. NVE har beregnet en forventet «KILE-ramme» for netteierne. Rammen skal gjenspeile de samfunnsøkonomiske kostnadene ved avbrudd. Ved årets slutt vil det oppstå en differanse mellom faktisk KILE og rammen, såkalt mer-/mindreinntekt.

Statnett skal gjøre en vurdering av hvordan faktisk KILE-beløp kan påregnes å utvikle seg over tid i forhold til forventet «KILE-ramme». I 2001 valgte Statnett å avvente videre utvikling før inntektsføring av mindreinntekt. Påfølgende år var vurderingen at faktisk akkumulert KILE ville bli lavere enn forventet «KILE-ramme», og man valgte derfor å inntektsføre mindreinntekt på 5,8 millioner kroner i 2002.

I ettertid visste det seg at faktisk akkumulert KILE ble 1,8 millioner kroner høyere enn forventet «KILE-ramme». Dette skyldes at fordeling av faktisk KILE mellom impliserte nettselskaper er endret etter regnskapsavleggelse 2002. For 2003 er det beregnet en mindreinntekt på 27,1 millioner kroner.

Basert på de store svingninger fra år til år anser man nå at det er for tidlig å si om hele eller deler av den estimerte mindreinntekten kan sies å representere en varig reduksjon i avbruddkostnadene. Inntektsførselen fra 2002 er derfor reversert, og akkumulert mindreinntekt til og med 2003 på 25,3 millioner kroner er derfor ikke inntektsført i regnskapet.

For at samfunnsøkonomiske avbruddkostnader skal bli bedre reflektert i ordningen, gis det anledning til å inngå individuelle KILE-avtaler med større forbrukere der de faktiske avbruddkostnadene er lavere enn standard KILE-satser. Ved avbrudd til slike kunder betales en avtalt sats direkte til kunden i stedet for å inngå i det totale KILE-regnskapet. Statnetts kostnader under slike avtaler var 2,6 millioner kroner i 2002. For 2003 er det ikke inngått slike avtaler.

KRAFTSALG

Kraftsalg for de enkelte år er ikke direkte sammenlignbare. Omsetningen av spotkraft inngår i finansregnskapet kun frem til 1. halvår 2002. Fra 2. halvår 2002 klassifiseres Nord Pool Spot AS som tilknyttet selskap. Se også note 5.

Norge og Sverige etablerte 1. januar 1996 et felles kraftmarked og en felles børs med utgangspunkt i Nord Pool ASA. Selskapet er fra 1. januar 2002 delt i tre forskjellige selskaper; Nord Pool ASA, Nord Pool Clearing ASA og Nord Pool Spot AS. Kraftmarkedet omfatter nå hele Norden.

Fortsetter neste side.

Note 4 fortsetter.

Brutto omsetning (Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Spotmarkedet*	35 881	26 741	21 304
Regulerkraft*	2 498	1 682	2 693
Sum	38 379	28 423	23 997
Omsetning i TWh	2003	2002	2001
Spotmarkedet*	118,6	115,0	111,2
Terminmarkedet (handel)**	545,1	1 018,5	909,9
Regulerkraft*	8,3	8,0	8,9
Sum handel i TWh	672,0	1 141,5	1 030,0
Clearing av bilaterale kontrakter i TWh***	1 218,6	2 088,8	1 747,6

* Spotmarkedet avregnes hos Nord Pool Spot AS. Regulerkraft avregnes hos Statnett SF.

** Kontraksverdi i finansielt marked utgjorde 139,4 milliarder kroner i 2003. For 2002 og 2001 var den henholdsvis 179,9 og 157,1 milliarder.

*** Kontraksverdi clearing OTC-kontrakter utgjorde 214,6 milliarder kroner. For 2002 og 2001 var den henholdsvis 253,8 og 234 milliarder.

Nord Pool Spot AS forestår omsetning av de fysiske kontrakter på de organiserte markeder i henhold til konsesjon. Konsesjon for dette er gitt fra desember 1994. Denne konsesjon er endret til markedsplasskonsesjon fra 1. januar 2002.

Nord Pool Spot AS ble med virkning fra 2. januar 2002 tildelt «Konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med utlandet».

5. mars 2002 ble Nord Pool ASA gitt konsesjon som børs for varederivater med elektrisitet som underliggende produkt. Samtidig ble Nord Pool Clearing ASA innvilget konsesjon som oppgjørssentral for varederivater med elektrisitet som underliggende produkt.

Sikkerhetsstillelse

Fysisk handel

Aktørene forplikter seg gjennom Regelverket for Fysiske Elkontrakter til å stille tilfredsstillende sikkerhet for sin krafthandel. Sikkerhetskravet i henhold til Regelverkets «Regler for oppgjør og sikkerhetsstillelse» reflekterer Nord Pool Spot AS' oppgjørssisiko, og beregnes løpende til aktørens siste tre ukers netto handel i Elspot.

Minimumskravet for å kunne handle er en bunnsikkerhet på hundre tusen kroner. Sikkerheten skal være registrert hos Nord Pool Spot AS før handel starter.

Sikkerheten stilles i form av påkravsgaranti eller kontanter på pantsatt bankkonto, eller på annen måte godkjent av Nord Pool Spot AS i henhold til Regelverket.

Reglene for sikkerhetsstillelse kan endres med en ukes varsel.

Nord Pool Spot AS hadde pr. 31. desember 2003 utestående fordringer på 1,6 milliarder kroner knyttet til det fysiske markedet. Sikkerhetskravet mot aktørene på samme tidspunkt var identisk.

Finansielle kraftmarkeder

Ved inngåelsen av medlemsavtalene for det finansielle kraftmarkedet aksepterer medlemmene de til enhver tid gjeldende standardvilkårene for handel og clearing, som blant annet regulerer sikkerhetsstillelsen for de handlede og clearede kontraktene. Nord Pool Clearing ASA krever bunnsikkerhet og daglig sikkerhetsstillelse ut fra medlemmenes posisjoner.

Daglig sikkerhetskrav beregnes i et risikobasert porteføljesystem, og består blant annet av marginkrav som skal ivareta forventet prisvariasjon fra dag til dag, samt kravet til sikkerhet for medlemmenes eventuelle urealiserte tap.

Sikkerheten stilles i form av kontantdepot og eventuelt bankgaranti, eller den må på annen måte være godkjent av Nord Pool Clearing ASA i henhold til standardvilkårene. Det kan kreves ekstraordinær sikkerhet med en times varsel dersom særlige forhold tilsier det.

Ved årsskiftet hadde Nord Pool Clearing ASA en åpen balanse (fremtidige kontraktsforpliktelse) på 36,5 milliarder kroner. Sikkerhetskravet mot medlemmene pr. 31. desember 2003 var 9,4 milliarder kroner. Samlet sikkerhetsstillelse ved årsskiftet var 19,1 milliarder kroner, og alle medlemmene hadde stilt tilfredsstillende sikkerhet i henhold til standardvilkårene.

EKSTERNE OPPDRAG

Eksterne oppdrag utføres i hovedsak av Statnett Transport AS.

GEOGRAFISKE MARKEDER

Morselskapets omsetning er i hovedsak innen Norge. Nord Pool-selskapenes omsetning er innen Norden.

NOTE 5 – KRAFTKJØP OG SYSTEMTJENESTER

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
1 899	1 304	1 211	Kjøp spot- og regulerkraft	1 899	5 756	11 841
565	459	450	Kjøp driftsadministrator	565	459	450
2 464	1 763	1 661	Sum kraftkjøp og systemtjenester	2 464	6 215	12 291

Kraftkjøp for de enkelte år er ikke direkte sammenlignbare. Omsetningen av spotkraft inngår i finansregnskapet kun frem til 1. halvår 2002. Fra 2. halvår 2002 klassifiseres Nord Pool Spot AS som tilknyttet selskap. Se også note 4.

NOTE 6 – ANLEGG UNDER UTFØRELSE

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
756	504	396	Anskaffelseskost 1. januar	756	612	481
-659	-388	-362	Overført til varige driftsmidler	-659	-388	-362
-103	-	-	Konstaterte tap	-103	-	-
-5	-	-	Avgang til anskaffelseskost	-5	-108	-
885	640	470	Beholdningsendring	885	640	493
874	756	504	Anskaffelseskost 31. desember	874	756	612
-117	-170	-144	Akkumulert nedskrivning	-117	-170	-145
757	586	360	Balanseført verdi 31. desember	757	586	467
-50	-26	-43	Årets nedskrivninger	-50	-26	-43

Nedskrivninger

Nedskrivninger vedrører kabelprosjekter til utlandet og tilbringende nettførsterkninger på land. Statnett har vært involvert i flere slike kabelprosjekter.

Endringer i gjennomføringsplaner, fremdrift og utforming av anlegg samt usikkerhet knyttet til enkelte prosjekter har medført en nedskrivning av anlegg under utførelse med 50 millioner kroner i 2003 mot 26 millioner kroner i 2002 og 43 millioner kroner i 2001.

Årets beholdningsendring fordeler seg som følger:

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
584	384	215	Materialer og underentreprenører	583	348	181
126	120	91	Lønn, sosiale kostnader	127	144	123
142	116	140	Andre driftskostnader	142	128	165
852	620	446	Sum driftskostnader	852	620	469
33	20	24	Byggelånsrenter	33	20	24
885	640	470	Totalt	885	640	493

Beholdningsendringen er ført til reduksjon av de respektive poster i resultatregnskapet.

NOTE 7 – LØNSKOSTNADER, ANSATTE, GODTGJØRELSER

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
245	228	209	Lønninger	275	361	334
39	36	34	Arbeidsgiveravgift	45	55	50
53	27	25	Pensjonskostnader	56	33	34
19	16	17	Andre ytelser	24	24	22
356	307	285	Sum lønnskostnader	400	473	440
-126	-120	-91	Herav egne investeringsarbeider	-127	-144	-123
230	187	194	Netto lønnskostnader	273	329	317

Gjennomsnittlig antall ansatte i morselskapet er 531 og i konsernet 590 for året 2003.

Fortsetter neste side.

Note 7 fortsetter.

Ytelser til ledende personer (Beløp i kroner)	Konsernsjef	Styret
Lønn	1 341 635	1 310 000
Pensjonsutgifter	*	
Annen godtgjørelse	134 985	-
Sum ytelser	1 476 620	1 310 000

* Konsernsjef inngår i Statnett SFs ordinære pensjonsordning.

Pensjonspremie til konsernsjef som gjelder sikret ordning er kr 299 738. Konsernsjefen har ordinær pensjonsalder ved fylte 65 år. Ved eventuell fratreden mellom 60 og 65 år er ytelsen 80 prosent av pensjonsgrunnlaget det første året. Deretter trappes dette ned til 66 prosent ved fylte 65 år.

Revisor – honorar (Beløp i kroner)	Morselskap	Konsern
Revisjon av årsregnskap 2003	382 500	413 100
Revisjonsrelatert bistand	464 150	489 900
Skatterelatert bistand	811 725	837 075
Annen bistand	89 000	89 000
Sum honorar	1 747 375	1 829 075

NOTE 8 – PENSJONER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
			Ytelsesplaner			
33	23	20	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	35	30	27
27	22	21	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	28	28	28
60	45	41	Brutto pensjonskostnad	63	58	55
-20	-21	-19	Estimert avkastning på pensjonsmidlene	-21	-28	-24
13	3	3	Resultatførte estimatendringer og avvik	14	3	3
53	27	25	Netto pensjonskostnad	56	33	34
7	3	4	Arbeidsgiveravgift	8	4	5
60	30	29	Netto pensjonskostnad inklusive arbeidsgiveravgift	64	37	39
			Ytelsesplaner			
612	443	405	Beregnete pensjonsforpliktelser	635	566	519
-403	-341	-301	Pensjonsmidler til estimert markedsverdi	-415	-434	-387
-163	-76	-45	Ikke resultatførte estimatendringer	-169	-72	-41
46	26	59	Netto pensjonsforpliktelser ekskl. arbeidsgiveravgift	51	60	91
6	14	15	Arbeidsgiveravgift	7	18	17
52	40	74	Påløpte netto pensjonsforpliktelser	58	78	108
			Medtatt i balansen som:			
58	62	33	Pensjonsmidler	58	62	33
110	102	107	Pensjonsforpliktelser	116	140	141

Spesifikasjon av faktiske pensjonsmidler i pensjonskassen:

(Beløp i mill. kr)	KONSERN	MORSELSKAP
Premiereserve	367	357
Premiefond	49	49
Sikkerhetsfond	1	1
Merverdi finansplasseringer	9	8
Sum faktiske pensjonsmidler pr. 31. desember 2003	426	415

Pensjonsordningens omfang pr. 31. desember 2003

Medlemmer i pensjonskassen	964	917
Herav pensjonister	246	245
Antall personer med i pensjonsordningen	718	672

Økonomiske/aktuarmessige forutsetninger i morselskapet:

	2003	2002	2001
Diskonteringsrente	5,5 %	6 %	6 %
Forventet avkastning	6,0 %	7 %	7 %
Forventet lønnsregulering	3,0 %	3 %	3 %
Forventet pensjonsregulering	3,0 %	3 %	3 %
Gjenværende opptjeningstid	15 år	15 år	15 år

Avvik mellom estimerte pensjonsmidler og faktiske pensjonsmidler pr. 31. desember 2003 skyldes forskjeller mellom faktisk og estimert avkastning på pensjonsmidler i 2003.

NOTE 9 – VARIGE DRIFTSMIDLER

KONSERN (Beløp i mill. kr)	Elektroteknisk utstyr	Telematikk	Bygninger/ grunn	Øvrig driftsløsøre	Sum
Anskaffelseskost 1. januar	12 514	523	813	305	14 155
Tilgang anskaffelseskost	533	52	65	27	677
Avgang anskaffelseskost	-212	-19	-46	-53	-330
Anskaffelseskost 31. desember	12 835	556	832	279	14 502
Ordinære avskrivninger 1. januar	4 327	263	168	161	4 919
Årets ordinære avskrivninger	494	89	22	16	621
Avgang ordinære avskrivninger	-93	-20	-8	-53	-174
Ordinære avskrivninger 31. desember	4 728	332	182	124	5 366
Balanseført verdi 31. desember	8 107	224	650	155	9 136

Avskrivningssatser (lineære) i prosent

2,5 - 6,6   6,6 - 12,5   0 - 2   10 - 33

KONSERN (Beløp i mill. kr)	INVESTERING					SALG				
	2003	2002	2001	2000	1999	2003	2002	2001	2000	1999
Elektroteknisk utstyr	533	753	531	255	950	168	8	-	2	-
Telematikk	52	45	70	100	78	-	-	-	-	-
Bygninger, grunn	65	37	29	13	24	17	11	8	26	36
Øvrig driftsløsøre	27	104	56	45	15	1	3	2	127	2
Totalt	677	939	686	413	1 067	186	22	10	155	38

MORSELSKAP (Beløp i mill. kr)	Elektroteknisk utstyr	Telematikk	Bygninger/ grunn	Øvrig driftsløsøre	Sum
Anskaffelseskost 1. januar	12 514	523	784	225	14 046
Tilgang anskaffelseskost	533	52	65	24	674
Avgang anskaffelseskost	-212	-19	-18	-23	-272
Anskaffelseskost 31. desember	12 835	556	831	226	14 448
Ordinære avskrivninger 1. januar	4 327	263	164	102	4 856
Årets ordinære avskrivninger	494	89	22	8	613
Avgang ordinære avskrivninger	-93	-20	-4	-23	-140
Ordinære avskrivninger 31. desember	4 728	332	182	87	5 329
Balanseført verdi 31. desember	8 107	224	649	139	9 119

Avskrivningssatser (lineære) i prosent

2,5 - 6,6   6,6 - 12,5   0 - 2   10 - 33

MORSELSKAP (Beløp i mill. kr)	INVESTERING					SALG				
	2003	2002	2001	2000	1999	2003	2002	2001	2000	1999
Elektroteknisk utstyr	533	753	531	255	950	168	8	-	2	-
Telematikk	52	45	70	100	78	-	-	-	-	-
Bygninger, grunn	65	37	26	13	23	17	8	6	25	34
Øvrig driftsløsøre	24	93	30	30	7	1	-	1	1	-
Totalt	674	928	657	398	1 058	186	16	7	28	34

NOTE 10 – FINANSPOSTER

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
			Finansinntekter			
7	-	-	Inntekt på investering i datterselskap	-	-	-
15	14	-	Inntekt på investering i andre konsernselskaper	-	-	-
-	14	-	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	7	36	-
4	5	5	Renter fra datterselskaper og felleskontrollerte foretak	-	-	-
58	67	77	Annen renteinntekt	68	91	97
8	6	1	Annen finansinntekt	10	12	5
11	-21	-1	Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	11	-21	-1
103	85	82	Sum finansinntekter	96	118	101
			Finanskostnader			
-	10	-	Nedskrivning av finansielle anleggsmidler	1	15	-
365	420	374	Annen rentekostnad	365	423	375
-33	-20	-24	Aktiverte byggelånsrenter	-33	-20	-24
6	6	5	Annen finanskostnad	6	9	5
338	416	355	Sum finanskostnader	339	427	356

NOTE 11 – AKSJER OG ANDELER

Firma (Beløp i 1 000 kroner)	Type	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Statnett Transport AS	Datterselskap	1996	Oslo	100,0 %	100,0 %	6 680	18 321
Statnett Skagerrak AS	Datterselskap	2003	Oslo	100,0 %	100,0 %	100	100
Statnett Forsikring AS	Datterselskap	1998	Oslo	100,0 %	100,0 %	30 200	30 200
Nord Pool ASA	Felleskontr. virksomhet	1992	Bærum	50,0 %	50,0 %	102 190	102 190
EuroKabel AS	Felleskontr. virksomhet	1995	Oslo	50,0 %	50,0 %	16 250	0
Nord Pool Spot AS	Tilknyttet selskap	2002	Bærum	20,0 %	20,0 %	320	320
Sum datterselskaper, felleskontrollerte virksomheter og tilknyttede selskaper						155 740	151 131
Energi Forlag AS	Innskudd	2002	Oslo	16,4 %	16,4 %	400	0
Stri AB	Innskudd	1998	Sverige	12,5 %	12,5 %	1 407	1 407 ¹⁾
Statnett SFs Konsernpensjonskasse	Innskudd	1993	Oslo	100,0 %	100,0 %	15 000	15 000 ¹⁾
Sum øvrige aksjer mv.						16 807	16 407
Sum total aksjer og andeler						172 547	167 538

Aksjer eid av datterselskaper og felleskontrollerte virksomheter (Konsernets indirekte eierandel)

Firma (Beløp i 1 000 kroner)	Anskaffelses- tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel	Stemme- andel	Anskaffelses- kost	Bokført verdi
Nord Pool Consulting AS	1998	Bærum	50,0 %	50,0 %	3 000	2 388
Nord Pool Clearing ASA	1998/2001	Bærum	50,0 %	50,0 %	150 025	150 025
Nord Pool Spot AS*	2002	Bærum	10,0 %	10,0 %	1 536	1 536
European Energy Exchange AG	2000/2001	Tyskland	8,7 %	8,7 %	18 450	18 450 ¹⁾

*Konsernets direkte og indirekte eierandel er 30%.

¹⁾Aksjene inngår blant investering i andre aksjer og andeler.

Bokført verdi, aksjer i Nord Pool Spot AS (Beløp i 1000 kroner)

	Konsern
Bokført verdi 1. januar	22 555
Andel av årets resultat	6 541
Bokført verdi 31. desember	29 096 ¹⁾
Eierandel i tilknyttet selskap	30 %
Egenkapital i tilknyttet selskap pr. 31. desember 2003	96 988

Fortsetter neste side.

Note 11 fortsetter.

NORD POOL GRUPPEN

Nord Pool ASA er med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2002 delt i tre forskjellige selskaper; Nord Pool ASA, Nordic Electricity Clearing House ASA (navneendring 7. januar 2003 til Nord Pool Clearing ASA) og Nord Pool Spot AS.

Selskapsendringene skjedde ved fisjon av spot- og clearingvirksomheten ut av Nord Pool ASA med sine respektive operative virksomheter. Endringene ble gjennomført med regnskapsmessig og skattemessig kontinuitet. Nord Pool ASA består fra 1. januar 2002 av markedsplassen for handel med finansielle kraftkontrakter i Norden og den internasjonale satsingen i fysiske og finansielle kraftkontrakter. Nord Pool ASA er eid med 50 prosent hver av Statnett SF og Affärsverket svenska kraftnät.

Nord Pool Clearing ASA er clearinghuset for det finansielle kraftmarkedet i Norden og er 100 prosent eid av Nord Pool ASA.

Nord Pool Spot AS er markedsplassen for organisert handel med fysiske kraftkontrakter i Norden. Frem til 30. juni 2002 ble selskapet eid med 33 prosent av henholdsvis Nord Pool ASA, Statnett SF og Affärsverket svenska kraftnät. Selskapet eies fra 1. juli 2002 med 20 prosent av Statnett SF og 20 prosent av Nord Pool ASA. De øvrige nordiske systemansvarlige selskapene i Norden eier de resterende aksjer. Affärsverket svenska kraftnät og Fingrid Oy eier 20 prosent, mens de to danske systemansvarlige nettselskapene Eltra Amba og Elkraft System eier 10 prosent hver.

STATNETT TRANSPORT AS

Selskapet driver tungtransport på land, samt sjø ved tungtransportskipet M/S Elektron.

ENTREPRENØRSELSKAPER

Statnett Entreprenør AS ble solgt 10. april 2003 til Eitel Networks AS og skiftet navn til Eitel Services AS. Salget omfattet også selskaper eid av daværende Statnett Entreprenør AS (Statnett Helimatic AS; 100 % og Elkom Entreprenør AS; 51,45 %). Selskapene inngår i konsernregnskapet til og med 31. mars 2003. Selskapenes resultat for eierperioden vises på særskilt linje i resultatregnskapet. Selskapenes resultattall er marginale og tidligere års resultatregnskap er derfor ikke omarbeidet.

Sammendrag resultatposter: (Beløp i mill. kr)	1. kvartal		
	2003	2002	2001
Andre driftsinntekter	32	373	319
Driftsresultat	-6	-12	-12
Netto finansposter	1	-15	1
Skattekostnad		6	3
Resultat etter skatt	-5	-21	-8
Gevinst ved avhendelse	19		
Sum resultat ved avhendelse av virksomhet	14		

Gevinst i morselskapet utgjør 10 millioner kroner.

ENITEL ASA

Selskapet gikk konkurs høsten 2001. Statnetts aksjer ble i 2001 tapsført med henholdsvis 163 og 197 millioner kroner i morselskapet og konsernet.

NOTE 12 – FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR

MORSELSKAP				KONSERN		
2003	2002	2001	(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
-	-	14	Lån til datterselskaper	-	-	-
50	50	100	Lån til felleskontrollerte selskaper	-	-	-
-	-	2	Andre langsiktige fordringer	-	-	2
-	-	24	Kundefordringer	-	-	24
50	50	140	Sum	0	0	26

Lån til Nord Pool ASA er gitt med 50 millioner fra hver av selskapets to eiere som ansvarlig lån og er prioritert etter all annen gjeld. Lånet er utbetalt i februar 2002. Det løper uten avdrag og forfaller i sin helhet etter 10 år. Rentesats er 8,75 prosent p.a.

Låntaker har rett til å forlenge lånets løpetid med ytterligere fem år. Låntaker har etter fem år, med Kredittilsynets forutgående godkjenning, rett til å innfri lånet helt eller delvis.

Annet

I kundemassen er det en omstridt fordring på ca. 15 millioner kroner. Statnett og kunden er enige om kravets størrelse, men kunden bestrider fortsatt betalingsansvar. Sammen med åtte andre energiverk som har lignende krav mot samme kunde har vi sendt stevning til den oppnevnte voldgiftsretten hvor saken forventes å komme opp etter sommeren 2004. Det er ikke foretatt noen nedskrivning av fordringen.

NOTE 13 – MARKEDSVERDI OMLØPSMIDLER

Obligasjoner (Beløp i mill. kr)	Anskaffelses- kost	Balansført verdi	Markeds- verdi*	Rente*	Rente- regulering*
Agder Energi	10	10	10	3,57 %	halvårlig
Bolig- og næringskreditt	98	98	100	2,77 %	halvårlig **
Entra Eiendom	25	25	26	6,20 %	fast
Hafslund	31	31	32	6,25 %	fast
Kommunalbanken	10	10	11	5,55 %	fast
Nordea Bank	150	150	150	2,68 %	halvårlig
Christiania Bank og Kreditkasse	10	10	11	7,00 %	fast
Nordlandsbanken	10	10	10	2,81 %	kvartal
Norges Statsbaner	100	100	100	2,77 %	halvårlig **
Norsk Stat	10	10	10	5,75 %	fast
Norsk Stat	15	15	17	6,75 %	fast
Norsk Stat	5	5	5	5,50 %	fast
Orkla	50	50	50	2,94 %	halvårlig ***
Oslo Kommune	10	10	10	7,05 %	fast
Sparebanken Midt	25	25	26	4,25 %	fast
Sparebanken Midt	22	22	22	7,20 %	fast
Sparebanken Rogaland	15	15	16	7,00 %	fast
Sparebanken Sør	50	50	50	2,79 %	halvårlig ***
Sparebanken Vest	50	50	50	2,62 %	halvårlig ***
Sparebankkreditt	25	25	26	5,85 %	fast
Statkraft	20	20	22	6,75 %	fast
Sum obligasjoner	741	741	754		

Alle obligasjoner Statnett eier har pålydende i norske kroner.

* Kolonnene viser inklusive swap rente.

** Obligasjon er swappet fra fast til flytende nitor 6 mnd.

*** Obligasjon er swappet fra flytende 3 mnd til flytende nitor 6 mnd.

Aksjer (Beløp i mill. kr)	Anskaffelses- kost	Balansført verdi	Markeds- verdi*
NOS Holding	7	3	3
Sum markedsbaserte verdipapirer	748	744	757

Foretaket vurderer verdipapirene etter porteføljepriippet; obligasjoner og aksjer hver for seg.

NOTE 14 – LANGSIKTIG RENTEBÆRENDE GJELD

LÅNE- OG GARANTIRAMME

I henhold til Statnett SF's vedtekter skal selskapets låne- og garantiforpliktelser ikke overstige 10 milliarder kroner. Gjenværende ikke benyttet låneramme var ved årsskiftet ca. 4,4 milliarder kroner. Lån som er tatt opp av Statnett SF innen 31. desember 2002 har statsgaranti og vil være garantert helt til lånene forfaller. Lån som tas opp fra og med 1. januar 2003 vil ikke være garantert av staten. Statnett SF betaler en individuell garantipremie til staten for de enkelte lån som er garantert. Garantipremien beregnes individuelt for det enkelte lån.

Avdragsprofil (Beløp i mill. kr)	2004	2005	2006	2007	2008	Deretter	SUM
Obligasjonslån	268	600	800	-	1 500	1 319	4 487
Lån fra staten	-	400	400	-	-	-	800
Lån fra finansinstitusjoner	63	63	63	62	62	-	313
Morselskap	331	1 063	1 263	62	1 562	1 319	5 600

Gjeld som forfaller mer enn fem år etter regnskapsårets slutt

(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Obligasjonslån	1 319	1 671	1 548
Lån fra staten	-	-	-
Lån fra finansinstitusjoner	-	63	437
Sum morselskap	1 319	1 734	1 985

Morselskapet og øvrige konsernselskaper har ingen konvertible lån.

Opplysninger om langsiktig gjeld

Valuta (Beløp i mill.)	Snittrente ¹⁾	Lånebeløp i valuta	Lånebeløp i NOK
NOK	5,6 %	3 966	3 966
USD	6,7 %	72	581
JPY	4,0 %	3 700	271
CHF	3,5 %	150	782
Sum			5 600

¹⁾ Alle lån i valuta er konvertert til kroner gjennom valuta- og renteswapavtaler. Snittrenten for lånene er inklusive swap.

EGENBEHOLDNING OBLIGASJONER

Statnett SF har pr. 31. desember 2003 ingen egenbeholdning i obligasjoner.

NOTE 15 – ANNEN LANGSIKTIG GJELD

Beløpet består av forskuddsbetalt inntekt og er relatert til kompenseringanlegg vedrørende Skagerrakkablene. Inntektsføring (inkludert rentekomponent) skjer over 25 år i takt med driftsmidlenes levetid.

Avsetning periodisk vedlikehold ble tidligere år klassifisert som annen langsiktig gjeld. Denne vises nå som egen regnskapslinje under avsetninger for forpliktelser.

NOTE 16 – MELLOMVÆRENDER MED SELSKAPER I SAMME KONSERN

(Beløp i mill. kr)	Kundefordringer			Kortsiktige utlån		
	2003	2002	2001	2003	2002	2001
Datterselskaper	-	2	4	-	12	-
Felleskontrollerte virksomheter	6	3	1	-	-	-
Sum	6	5	5	0	12	0

(Beløp i mill. kr)	Langsiktige utlån		
	2003	2002	2001
Datterselskaper	-	-	14
Felleskontrollerte virksomheter	50	50	100
Sum	50	50	114

(Beløp i mill. kr)	Leverandørgjeld			Konsernbankkonti		
	2003	2002	2001	2003	2002	2001
Datterselskaper	1	19	23	-	57	43
Felleskontrollerte virksomheter	-	1	11	-	-	-
Sum	1	20	34	0	57	43

NOTE 17 – SKATTER

KONSERN

Skattekostnad (Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Betalbar skatt	148	154	224
Endring utsatt skatt	45	15	-78
For mye/lite avsatt tidligere år	8	-1	-2
Sum skattekostnad	201	168	144

Oversikt over midlertidige forskjeller (grunnlag for utsatt skatt):

	Endring 2002-2003	2003	2002	2001
Fordringer	8	-6	2	-2
Varelager	-1	-	-1	-1
Prosjekter	-1	-	-1	-13
Aksjer og verdipapirer	-10	-1	-11	5
Driftsmidler	-155	-500	-655	-695
Avsetning etter god regnskapsskikk	-9	-	-9	-19
Pensjoner	14	-57	-43	-71
Gevinst- og tapskonto	-3	32	29	31
Underskudd til fremføring	-25	-1	-26	-
Midlertidige forskjeller ved salg	21	-	-	-
Grunnlag for utsatt skattefordel i balansen	-161	-533	-715	-765
Utsatt skattefordel i balansen (28 % av grunnlag for utsatt skattefordel)		149	200	214

Fortsetter neste side.

Note 17 fortsetter.

MORSELSKAP

Beregning av utsatt skatt og endring i utsatt skatt

Oversikt over midlertidige forskjeller (grunnlag for utsatt skatt)

(Beløp i mill. kr)	Endring 2002-2003	2003	2002	2001
Fordringer	-2	2	-	-3
Aksjer og verdipapirer	-22	-1	-23	5
Anleggsmidler	-144	-503	-647	-691
Avsetning etter god regnskapsskikk	-2	-3	-5	-7
Pensjoner	13	-52	-39	-72
Gevinst- og tapskonto	-8	21	13	3
Grunnlag for utsatt skattefordel i balansen	-165	-536	-701	-765
Utsatt skattefordel i balansen (28 % av grunnlag for utsatt skattefordel)	-46	150	196	214

BETALBAR SKATT

Grunnlag for skattekostnaden og betalbar skatt (Beløp i mill. kr)

	2003	2002	2001
Resultat før skattekostnad	769	574	481
Permanente forskjeller	-34	2	3
Grunnlag for årets skattekostnad	735	576	484
Endring i midlertidige forskjeller	-193	-64	262
Grunnlag for betalbar skatt	541	512	746
Betalbar skatt (i skattekostnaden)			
28 % av grunnlag for betalbar skatt	152	143	208
Godtgjørelse for skatt på utbytte	-7	-4	-
Betalbar skatt (i skattekostnaden)	145	139	208
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	145	139	208
Skatteeffekt av konsernbidrag med virkning på betalbar skatt	-	-1	-2
Betalbar skatt (i balansen)	145	138	206

SKATTEKOSTNAD (OPPSUMMERING)

Skattekostnad

28 % av resultat før skatt	215	161	135
28 % av permanente forskjeller	-9	-	1
Godtgjørelse på mottatt utbytte	-7	-4	-
Annet	-	-	-3
Sum skattekostnad på ordinært resultat	199	157	133
Fordeling av skattekostnad på ordinært resultat			
Betalbar skatt	145	139	208
Endring i utsatt skattefordel	46	18	-73
For lite/mye avsatt betalbar skatt i fjor	8	-	-2
Skattekostnad på ordinært resultat (årets skattekostnad)	199	157	133

NOTE 18 – EGENKAPITAL

MORSELSKAP

(Beløp i mill. kr)

	Innskudds- kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31. desember 2002	2 700	1 642	4 342
Årsresultat (etter foreslått utbytte)		52	52
Egenkapital 31. desember 2003	2 700	1 694	4 394

KONSERN

(Beløp i mill. kr)

	Innskudds- kapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31. desember 2002	2 700	1 786	4 486
Årsresultat (etter foreslått utbytte)		58	58
Egenkapital 31. desember 2003	2 700	1 844	4 544

NOTE 19 – PANTSTILLELSER, GARANTIANSVAR

Hverken morselskap, datterselskaper eller felleskontrollerte virksomheter har avgitt vesentlige garantier. Morselskapet har avgitt garantierklæring ovenfor tredje-mann på SEK 10 millioner på vegne av STRI AB.

Morselskapet har ikke anledning til å pantsette foretakets eiendeler.

NOTE 20 – FORSIKRING

Statnett Forsikring AS ble stiftet 1. april 1998 med Statnett SF som eneaksjonær. Statnett Forsikring AS overtok fra samme dato forpliktelser og innestående midler fra Statnett SF's captive ordning i Norsk Energiverk Forsikring AS. Selskapet har konsesjon til å dekke risiko vedrørende selskaper i Statnett-konsernet.

Selskapet opererer både som direktetegnende skadeforsikringselskap og som reassuranseselskap for Statnett-risiko dekket hos andre. Selskapet har i 2003 hatt risiko innenfor følgende bransjer:

- Tingforsikring inkludert naturskade
- Ansvarsforsikring
- Spesialforsikringer

Lav skadefrekvens i Statnett medførte et gunstig skaderesultat for Statnett Forsikring AS i 2003. En svært gunstig utvikling på finansmarkedene bidro ytterligere til et godt resultat.

Statnett Forsikring AS har fortsatt en solid økonomi. De forsikringstekniske avsetningene overstiger myndighetenes fastsatte minstekrav med god margin. Ansvarlig kapital i selskapet er på 41,2 millioner kroner som tilsvarer en kapitaldekning på 65,6 prosent. Kredittilsynets minstekrav er 8 prosent, tilsvarende 22,1 millioner kroner pr. 31. desember 2003.

Hovedtall (Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Forfalt bruttopremie	8,7	14,7	24,0
Premieinntekt for egen regning	9,1	13,2	15,4
Resultat før sikkerhetsavsetning og skatt	22,6	- 7,5	8,3
Egenkapital	41,2	31,4	32,5
Forsikringstekniske avsetninger	106,6	105,3	106,3
Totalkapital	150,8	145,0	142,6

Regnskapet for Statnett Forsikring AS er ikke innarbeidet i konserntallene, idet virksomheten ikke er en del av konsernets ordinære drift.

NOTE 21 – NÆRSTÅENDE PARTER

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

Som eier av Statnett SF er Staten ved Olje- og energidepartementet (OED) en nærstående part. Statnett har følgende relasjoner til OED:

Reguleringsmyndighet

Det er Stortinget som lovgivende myndighet som vedtar lover basert på forslag fra regjeringen. Forskrifter vedtas av Kongen i statsråd. OED forvalter sin del av dette, og delegerer for eksempel forvaltning av de fleste områder i energiloven til NVE. I medhold av forvaltningsloven kan ethvert enkeltvedtak fattet av NVE, klages inn for overordnet instans, OED.

Forøvrig; se note 22 - Tvister.

Lån

OED er långiver for Statnett på ordinære forretningsmessige vilkår. Se note 14.

ANDRE NÆRSTÅENDE PARTER ER:

Datterselskapene:

De heleide datterselskapene Statnett Transport AS og Statnett Skagerrak AS.

De felleskontrollerte selskapene:

- Nord Pool ASA som eies med 50 prosent hver av Statnett og Affärsverket svenska kraftnät.
- EuroKabel AS som eies med 50 prosent hver av Statnett og EST EuroStrom Trading GmbH.

NOTE 22 – TVISTER

KLAGESAKER VEDRØRENDE INNTEKTSRAMMER

Statnett har pr. 31. desember følgende uavklarte saker vedrørende inntektsrammer:

Sak	Klagetidspunkt	Status 31. desember	Mill. kr (ca.)
Effektivitetskrav for Statnett SF	Januar 1999	Hos OED	
Økt ramme knyttet til tilsynsfunksjon Y2K	Januar 1999	Hos OED	5

Effektivitetskrav for Statnett SF

NVE har i enkeltvedtak fastsatt initiale inntektsrammer for 1999 – 2002 hvor effektivitetskrav var en av parametrene. Statnett er av den oppfatning at effektivitetskravet er satt for høyt. Ett prosentpoengs reduksjon i effektivitetskravet vil øke Statnetts inntekter med totalt sett opp i mot 200 millioner kroner for perioden 1999-2002. Forholdet ble påklaget til OED i januar 1999 via NVE. Saken ble i 2003 videresendt fra NVE til OED for endelig avgjørelse.

Økt inntektsramme knyttet til tilsynsfunksjon i Y2K-problematikken

NVE har gitt Statnett et pålegg om å påta seg en tilsynsfunksjon overfor andre selskap knyttet til 2000-problematikken. Dette pålegget ble gitt på bakgrunn av Statnetts systemansvar.

I inntektsrammen for 1999 ble det gitt et særskilt tillegg for å ta hensyn til økte kostnader knyttet til 2000-problematikken. Dette tillegget er etter Statnetts oppfatning ment å dekke nettselskapenes egne kostnader. I tillegg kommer kostnaden ved tilsynsfunksjonen, som er estimert til 5 millioner kroner.

Forholdet ble påklaget til OED i januar 1999 via NVE. Saken ble i 2003 videresendt fra NVE til OED for endelig avgjørelse.

NOTE 23 – UAVKLARTE FORHOLD

ØKT LEVERT ENERGI

Ved fastsettelse av den årlige inntektsramme fra NVE er forventet økning i levert energi en av parametrene. Ifølge NVEs forskrifter om teknisk og økonomisk rapportering, § 8-3, 3. ledd, skal inntektsrammen justeres opp årlig med halvparten av den forventede økningen i levert energi i nettselskapets avregningsområde.

I samme forskrift, § 11-2, sies det at NVE ved reguleringsperiodens slutt skal foreta et etteroppgjør der faktisk utvikling i levert energi skal tas hensyn til. Resultatet av etteroppgjøret skal føres som mer- eller mindreinntekt og betales ut, eventuelt tas inn via senere års tariff.

Ved utgangen av 2002 er det beregnet at Statnett for årene 1998-2002 har en akkumulert mindreinntekt på ca. 700 millioner kroner, dersom Statnetts forståelse av regelverket vedrørende beregning av faktisk økning i levert energi legges til grunn.

NVE har varslet Statnett om at akkumulert mindreinntekt for årene 1998-2001 er på 112 millioner kroner for eget nett og 11 millioner kroner for operatør sentralnett. Etteroppgjøret skal også omfatte 2002. Statnett har ikke mottatt varsel for etteroppgjør for 2002. Basert på NVEs fortolkning av hvordan faktisk økning i levert energi skal beregnes, forventes det at mindreinntekten for 2001 blir oppveid av en tilsvarende merinntekt for 2002, slik at totalresultatet for perioden er omtrent null. Statnett er uenig i NVEs måte å beregne faktisk økning i levert energi. Saken forventes å bli påklaget til OED via NVE etter at vedtak foreligger.

Det er ikke tatt hensyn til mindreinntekten i regnskapet.

Revisors beretning

■ Statsautoriserte revisorer

Ernst & Young AS
Oslo Atrium
Postboks 20
N-0051 Oslo

■ Foretaksregisteret:
NO 976 389 387 MVA

Tel. +47 24 00 24 00
Fax +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til foretaksmøtet i Statnett SF

Revisjonsberetning for 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Statnett SF for regnskapsåret 2003, som viser et overskudd på 570 millioner kroner for morselskapet og et overskudd på 576 millioner kroner for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av foretakets styre og konsernsjef. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av foretakets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for foretakets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 17. mars 2004
ERNST & YOUNG AS

Jan Egil Haga
statsautorisert revisor

■ Besøksadresse:
Oslo Atrium
Christian Frederiks plass 6
0154 Oslo

■ Arendal, Bergen, Bø, Drammen, Fosnavåg, Fredrikstad, Holmestrand,
Horten, Hønefoss, Kongsberg, Kragerø, Kristiansand, Larvik, Levanger,
Lillehammer, Moss, Måløy, Notodden, Oslo, Otta, Porsgrunn/Skien,
Sandefjord, Sorland, Stavanger, Steinkjer, Trondheim, Trondheim, Tønsberg,
Vikingsund, Ålesund

STATNETT KONSERN 2003

	STATNETTS FORRETNINGSDRIFT			ANDRE OPPGAVER			ELIMINERING	FINANS-REGNSKAP	DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTEDE SELSKAPER		ELIMINERING	FINANS-REGNSKAP		
	Noter	Netteier/ TSO	Øvrig virksomh.	Sum	Sentralnett-ordningen	Regionale fellesnett			Balanse-avregningen	Sum			Morselskap	Statnett SF
<i>(Beløp i mill. kr)</i>														
Tariffinntekter fast ledd	5		-	2 447	150		2 597	-111	2 486					2 486
Tariffinntekter variabelt ledd	5		-	767	29		796	15	811					811
Årets mer-/mindreinntekt		-6	-6				-	-82	-88					-88
Inntektsramme Statnett SF	2	2 379		2 379				-2 246	133					133
Inntektsramme overføringstap	3	578		578				-578	0					0
Kraftsalg		909		909		2 498	2 498	-1 125	2 282					2 282
Leieinntekter utenlandskabler			13	13					13					13
Andre driftsinntekter		101	14	115		15	15	-10	120	31	110	-13		248
Sum inntekter		3 961	27	3 988	3 214	179	2 513	5 906	-4 137	5 757	31	110	-13	5 885
Kraftkjøp		-890		-890			-2 497	-2 497	1 080	-2 307				-2 307
Systemtjenester	4	-196		-196					39	-157				-157
Overføringstap	3	-571		-571	-530	-39	-569	549	-591					-591
Leiekostnader eksterne anleggseiere				-	-349	-3	-352		-352					-352
Leiekostnader Statnetts anlegg				-	-2 234	-21	-2 255	2 255	0					0
Tilbakeføring mer-/mindreinntekt anleggseiere	6			-	-27		-27		-27					-27
Kostnader overliggende nett				-		-112	-112	112	0					0
Materialer og underentreprenører		-143	3	-140				-6	-146					-146
Lønn og sosiale kostnader		-222	-3	-225			-5	-5	-230	-14	-29			-273
Avskrivninger		-613		-613					-613	-5	-5	2		-621
Nedskrivninger		-25	-25	-50					-50					-50
Øvrige driftskostnader		-207	-10	-217			-11	-11	27	-201	-13	-66	14	-266
Eiendomskatt		-89		-89					-89					-89
Sum driftskostnader		-2 956	-35	-2 991	-3 140	-175	-2 513	-5 828	4 056	-4 763	-32	-100	16	-4 879
Driftsresultat		1 005	-8	997	74	4	0	78	-81	994	-1	10	3	1 006
Avhendelse av virksomhet			10	10					10				4	14
Finansinntekter		75	27	102	3		1	4	-3	103	1	18	-26	96
Finanskostnader		-336	-4	-340					2	-338		-6	5	-339
Sum finansposter		-261	23	-238	3	0	1	4	-1	-235	1	12	-21	-243
Resultat før skatt		744	25	769	77	4	1	82	-82	769	0	22	-14	777
Skatter		-199		-199						-199		-4	2	-201
Resultat*		545	25	570	77	4	1	82	-82	570	0	18	-12	576
Balansføring mer-/mindreinntekt									82					

* Mer-/mindreinntekter knyttet til andre oppgaver balanseføres hos Statnett SF.

Virksomhetsregnskaper

Noter til virksomhetsregnskaper

NOTE 1 – ANLEGGSKAPITAL

(Beløp i mill. kr)	Netteier/ TSO	Øvrig virksomhet	Sum forretnings- området
Anlegg under utførelse	496	90	586
Varige driftsmidler	9 187	3	9 190
Kapital 1. januar 2003	9 683	93	9 776
Anlegg under utførelse	664	93	757
Varige driftsmidler	9 116	3	9 119
Kapital 31. desember 2003	9 780	96	9 876
Gjennomsnittlig kapital	9 731	95	9 826
Arbeidskapital 1 %	97	1	98
Beregningsgrunnlag for avkastning	9 828	96	9 224
Driftsresultat ekskl. netto overføringstap*	998	-8	990
Beregningsgrunnlag kapital nettvirksomhet	9 828		
Avkastning nettvirksomhet	10,2 %		

*Netto overføringstap er lik inntektsramme overføringstap minus kostnad overføringstap justert for andel øvrige eiere.

Øvrig virksomhet består av ekstern aktivitet i engineering (Teknologidivisjonen), kommersiell tele og prosjektadministrasjon for nye kabler til kontinentet (Kabeldivisjonen). Disse områdene er i tabellen over holdt utenfor beregning av avkastning på kapital.

NOTE 2 – INNTEKTSRAMME STATNETT SF

Bokført inntektsramme har økt med 31 millioner kroner fra 2002 til 2003. Dette skyldes at Statnett SF fra 2003 går inn i en ny reguleringsperiode med et nytt beregningsgrunnlag for inntektsrammen. Inntektsrammen for denne perioden er basert på kostnadsnivået for årene 1996–1999, justert for prisstigning samt en effektiviseringsfaktor.

NOTE 3 – INNTEKTSRAMME OVERFØRINGSTAP

Gjennom enkeltvedtak gitt av NVE får Statnett hvert år en egen inntektsramme for overføringstap i sentralnettet. En del av Statnetts ordinære inntektsramme er knyttet til overføringstap i regionalnett. Denne delen er overført til operatørfunksjonen i egne regionale fellesnett. Rammen fastsettes i volum (MWh) og omregnes til inntektsramme ved bruk av årets gjennomsnittlige døgnmærkedspis satt av NVE. Prisen i 2003 er beregnet til 311 kr/MWh.

Hvis inntektsrammen for overføringstap i sentralnettet og de regionale fellesnett ikke dekker de faktiske kostnader for overføringstap, skal underskuddet fordeles på anleggseierne i forhold til den inntektsramme hver av dem representerer i det respektive nett. Underskuddet i 2003, relatert til sentralnettet, er 19 millioner kroner. Andel som belastes øvrige eiere er 5 millioner kroner.

Resultat overføringstap 2003 fremkommer som følger:

(Beløp i mill. kr)	Sentralnett	Regionale fellesnett	Utleie regionalnett	Sum
Inntektsramme overføringstap	530	39	9	578
Faktisk overføringstap*	-549	-32	6	-575
Resultat før fordeling mellom andelseiere	-19	7	15	3
Andel øvrige eiere	-5			-5
Andel Statnett	-14	7	15	8

*Faktisk overføringstap er før eliminering mot balanseavregningen i Statnetts finansregnskap.

NOTE 4 – SYSTEMTJENESTER

Kostnader (Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Regulérkraftopsjoner	-45	-85	-66
Spesialreguleringer	-33	-44	-61
Transittkostnader	-44	-28	-
Øvrige systemtjenester	-74	-39	-44
Sum systemdriftskostnader	-196	-196	-171

Statnett har systemansvar for norsk kraftforsyning. Systemdriftskostnader er kostnader for å koordinere produksjon og forbruk av elektrisitet. Første halvår 2003 var preget av en anstrengt energisituasjon med høy systempris og rolige driftsforhold. Dette medførte mindre behov for kjøp av effektreserve og lavere kostnader til spesialreguleringer. Den anstrengte energisituasjonen medførte også økte transittkostnader og økt kjøp av regulérstyrke. Kostnader for transitt er medtatt som et tillegg i inntektsrammen.

NOTE 5 – TARIFFINNTEKTER KRAFTTRANSPORT

(Beløp i mill. kr)	Sentralnett			Distribusjonsnett/regionale fellesnett		
	2003*	2002	2001	2003*	2002	2001
Tilknytningsledd		564	587	1	39	39
Effektledd		1 293	1 469		72	89
Samordningsgevinst		-53	-51		-	1
Minimumstillegg		119	104		7	7
Sum faste ledd «gammel» modell	-	1 923	2 109	1	118	136
Faste ledd - Produksjon	892			69		
Faste ledd - Forbruk	1 542			74		
Utkoblbart forbruk	17	5	5	1	-	
Reaktiv effekt	4	8	5			
Korreksjon tidligere år	-8	-	5	5	-	
Sum tariffinntekter faste ledd	2 447	1 936	2 124	150	118	136
Energiledet	642	485	401	29	32	31
Flaskehalsinntekter	125	147	44			
Sum tariffinntekter variable ledd	767	632	445	29	32	31
Sum tariffinntekter	3 214	2 568	2 569	179	150	167
Tariffer innlands	2003	2002	2001			
1000 kr/MW		Inn/Ut	Inn/Ut			
Faste ledd - produksjon	0,75 øre/kWh					
Faste ledd - forbruk	122 kr/kWh					
Tilknytningsleddet		13,0/13,0	14,0/14,0			
Effektleddet		28,0/100,0	44,0/80,0			

*Tariffmodellen er endret fra og med 2003.

Til og med 2002 besto den bruksuavhengige delen av tariffen («faste ledd») av flere ledd med hver sin sats. For hvert ledd ble det utarbeidet et eget beregningsgrunnlag ut fra faktisk innmating og uttak av kraft fra sentralnettet i toppplastimen. Modellen er betraktelig forenklet fra og med 2003. «Faste ledd» består nå av to ledd, produksjon og forbruk. Beregningsgrunnlaget er gjennomsnittlig produksjonskapasitet og forbruk over tid. Tariffleddene tilknytningsledd, effektledd, minimumseffekt og samordningsgevinst utgår fra 2003. Disse erstattes av «Faste ledd produksjon» og «Faste ledd forbruk».

NOTE 6 – TILBAKEFØRT MER-/MINDRE (-) INNTEKT FRA ANLEGGSEIERE

Belastet mindreinntekt fra sentralnettereiere fremkommer som følger :

(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Fra Statnett	-	-	83
Fra andre sentralnettereiere	27	7	9
Sum tilbakeført mindreinntekt	27	7	92

NOTE 7 – FINANSPOSTER SENTRALNETTORDNINGEN

I henhold til retningslinjer gitt av NVE skal det beregnes renter av gjennomsnittlig saldo mer/mindreinntekt med en rentesats på 5,7% p.a. Dette gir en renteinntekt på 3 millioner kroner.

NOTE 8 – AKKUMULERT MER-/MINDRE (-) INNTEKT SENTRALNETTORDNINGEN

(Beløp i mill. kr)	2003	2002	2001
Akkumulert mer-/mindre (-) inntekt 1. januar	46	-4	-60
Mindreinntekt overført fra regionalnettereiere*	-29		
Årets mer-/mindre (-) inntekt	77	50	56
Akkumulert mer-/mindre (-) inntekt 31. desember	95	46	-4

*Mindreinntekt (29 millioner kroner) er overført fra regionalnettereiere (Statnett og andre) ved utvidelse av sentralnettets utstrekning fra 2003.

NOTE 9 – BALANSEAVREGNING

Gebyrinntektene skal over tid dekke administrasjonskostnadene. Akkumulert merinntekt pr. 31. desember 2003 på 13 millioner kroner, er balanseført som kortsiktig gjeld i morselskapets regnskap. For 2003 er merinntekten på 1 million kroner.

Statnett arbeider systematisk med å øke kapasiteten i det eksisterende nettet for å styrke forsyningssikkerheten.

Nettvirksomheten: Høy aktivitet og teknologiske endringer

Statnett SF hadde som systemansvarlig nettselskap en omsetning på 5 757 millioner kroner og et resultat før skatt på 769 millioner kroner i 2003. Hoveddelen av Statnetts inntekter kommer gjennom utleie av anlegg til sentralnettordningen.

Statnett leier også ut kabelkapasitet mellom Norge og Danmark samt overføringskapasitet til enkelte regionale nett i Norge. I tillegg får Statnett inntekter knyttet til oppgaven som systemansvarlig nettselskap (TSO), hvor den nasjonale hovedoppgaven består i å koordinere kraftsystemet. Som for andre nettselskaper er imidlertid inntektene regulert gjennom en inntektsramme gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE).

Denne ordningen, med en øvre grense for tillatt inntekt, har til hensikt å skape forutsigbarhet for nettselskapene i driftsøkonomisk forstand, samtidig som muligheten for høy avkastning på nettvirksomheten begrenses.

INVESTERINGER

I oktober 2003 ble 132 kV ledningen mellom Fardal og Mel i Sogn og Fjordane ferdigstilt.

REINVESTERINGER

På vedlikeholdssiden har året vært preget av høy aktivitet i reinvesteringer. Det økte volumet er dels knyttet til at Statnett har kjøpt anlegg fra andre netteiere, og dels at utskiftningen av høyspenningsapparater i stasjonene er blitt fremskyndet, fordi de eksisterende apparatene har begrenset overføringskapasiteten. En rekke ledninger er i de senere årene oppgradert til å tåle høyere temperatur. Viktige ledninger har dermed fått betydelig økt overføringskapasitet.

Første halvår 2003 ble det utarbeidet en 10 års plan for reinvesteringer i anlegg Statnett har kjøpt de siste årene. Statnett har tidligere etablert løpende reinvesteringplaner for den opprinnelige anleggsmassen. Planene er et viktig fundament for Statnetts arbeid.

KOMPLETT DATASYSTEM FOR VEDLIKEHOLDDET

2003 var første hele driftsår for Statnetts vedlikeholdssystem (IFS). Systemet er supplert med informasjon om stasjonsanlegg som Statnett har anskaffet fra andre netteiere. Foto-grafering av merkeskilt under drift ved bruk av spesialutstyr er benyttet for å effektivisere og kvalitetssikre datainnsamlingen på de nye stasjonene. Innføringen av nytt datasystem har totalt sett vært en meget vellykket satsing. Det pågår fullt arbeid for å komplettere systemet med dekning av ledningsanlegg.

NY LANDSSENTRAL

Driftssentralprosjektets siste fase med installasjon av den nye landssentralen var i gang i 2003, og installasjonen av sentralen ble slutført i februar 2004. Den nye landssentralen vil gjøre det enklere å foreta de hurtige endringer i kraftflyten som kan være nødvendig for å opprettholde en god balanse i systemet.

I løpet av 2003 gjennomførte IKT-divisjonen et omfattende prosjekt for bedre utnyttelse av telesystemet, og med en betydelig økning i antall systemvern.

SAMARBEID MED ANDRE NETTEIERE

Det er et bredt ønske om å samarbeide for en effektiv utvikling og utnyttelse av kraftnett i Norge. Statnett har de siste årene inngått en rekke samarbeidsavtaler, og i 2003 ble det inngått avtale mellom Statnett og Buskerud Kraftnett AS. I henhold til denne avtalen overtar Statnett sentralnettanlegg, mens Buskerud Kraftnett kjøper regional- og distribusjonsanlegg fra Statnett. I avtalen inngår felles utnyttelse av traseer for luftledninger og kabler, felles planer og omforente investeringer for sentral- og regionalnettet i området.

Sentralnettordningen: Høye kraftpriser ga økte kostnader

Sentralnettordningen er et system for felles prissetting og avregning (fakturering) av transporttjenester i sentralnettet. Alle aktører som er tilknyttet anlegg i sentralnettet, enten som produsenter, forbrukere (prosessindustri) eller regionale kraftselskap som videreselger kraft til sluttbruker, er kunder i sentralnettordningen.

Statnett er operatør for sentralnettordningen. Operatøren er ansvarlig for å leie inn alle nettanlegg som inngår i ordningen, utarbeide og oppdatere tilknytningskontrakter med kundene, fastsette årlige tariffer, samt måle og avregne kundenes innmating og uttak av kraft i henhold til fastsatt tariff.

24 EIERE AV INFRASTRUKTUR

Sentralnettet er det fysiske grunnlaget for Statnetts systemansvar. Nettet består av ledninger og stasjoner som har betydning for en region, flere regioner eller hele landet. Hvilke anlegg som defineres som sentralnettanlegg er fastsatt av NVE. I 2003 var det 24 anleggseiere i sentralnettet.

TOTALKOSTNADER OG TARIFF

De samlede kostnadene ved innleide anlegg var i 2003 2,6 milliarder kroner.

Tariffen skal dekke alle kostnader i sentralnettordningen, både innleie, systemkostnader og fysiske strømtap i nettet. Kostnadene er regulert av NVE gjennom årlig fastsatte inntektsrammer. Utviklingen av sentralnettkostnadene fra 2001 til 2003 er illustrert i figur 1. Transformatorer som ble inkludert i sentralnettet fra 2003 bidro til en økning fra 2002 til 2003, og i tillegg trakk høye kraftpriser kostnadene oppover i året som gikk.

NYUTVIKLET MODELL

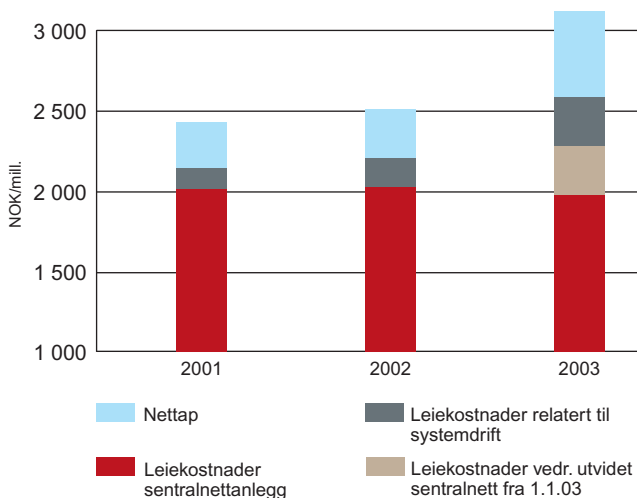
En nyutviklet modell for utforming av sentralnettariffen, K-faktormodellen, er tatt i bruk i 2003. Modellen korrigerer for «lokalt behov for nett» slik at en forbruker som er samlokalisert med en produsent får et lavere avregningsgrunnlag, sammenlignet med en forbruker som er tilknyttet alene i et punkt.

Beregningsgrunnlaget blir fra 2004 basert på gjennomsnittlig bruk av sentralnettet og vil gi mer stabile priser over tid. Figur 2 viser utviklingen i sentralnettkostnadene pr. kundegruppe i perioden 2001-2003 (enhetskostnad i forhold til bruk av nettet).

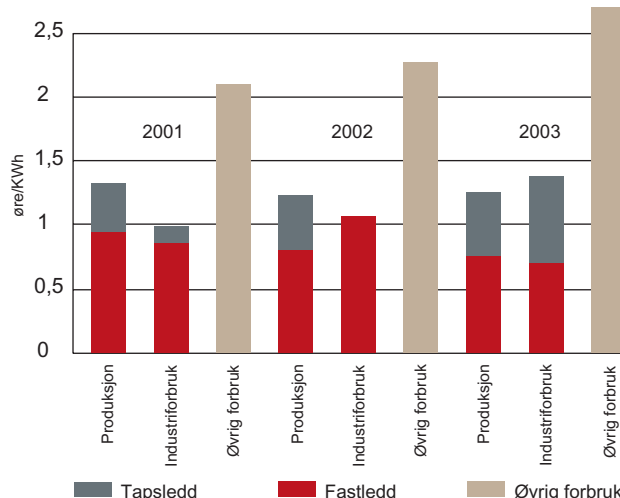
Det utarbeides årlige regnskaper for sentralnettordningen. Ved utgangen av 2003 er det bokført en akkumulert merinntekt på 95 millioner kroner. Det er tatt hensyn til dette ved fastsettelsen av tariff for 2004. Omsetningen i sentralnettordningen i 2003 var 3,2 milliarder kroner.

Merinntekten i sentralnettordningen påvirker ikke Statnett SFs årsresultat.

Figur 1: Kostnader i sentralnettet 2001–2003

Figur 2: Enhetskostnader i sentralnettet 2001–2003

Regulérkraft, avregning og Ediel: Nye tiltak for å håndtere effektbalansen

Som Norges systemansvarlige nettselskap har Statnett ansvar for regulérkraftordningen, som er et virkemiddel til å regulere kraftsystemet slik at det alltid er balanse mellom forbruk og produksjon.

Statnett har iverksatt flere tiltak for å mestre forholdene når effektbalansen er knapp. Gjennom det etablerte markedet for regulérkraftopsjoner er det inngått kontrakter med produsenter om å «sette av» en viss produksjonsreserve som bare benyttes for å håndtere uforutsette situasjoner, for eksempel at forbruket øker mer enn antatt. Tilsvarende er det inngått kontrakter med industribedrifter som kan redusere forbruket dersom det samlede forbruket nærmer seg grensen for hvor mye kraft som kan skaffes. I ettertid sammenstiller Statnett målte og avtalte energivolum og avregner avvik i henhold til prisen i regulérkraftmarkedet – balanseavregningen.

I 2003 var det 137 balanseansvarlige som mottok økonomiske oppgjør fra balanseavregningen.

VOLUMGEBYRENE HALVERT

Virksomheten finansieres gjennom volumgebyrer på handel og skal over tid balansere ved effektiv drift. Effektiviseringer har bidratt til at Statnett har kunnet halvere volumgebyrene i løpet av de siste årene. Omsetningen har stabilisert seg på rundt 8 TWh/år. Dette gir en gebyrinntekt på ca. 12 millioner kroner pr. år.

Et annet resultat av Statnetts satsing på effektivitet er at oppgjørstiden i balanseavregningen de siste årene er blitt betydelig redusert, fra tre uker til under ett døgn.

HØY KUNDETILFREDSHET

Balanseavregningen har alltid fått god tilbakemelding ved kundetilfredshetsundersøkelser. Det er et mål å opprettholde dette, og hvert annet år gjennomføres en undersøkelse hvor alle de norske balanseansvarlige inviteres til å delta. Resultatet fra undersøkelsen i 2003 viste en tilfredshet på hele 87 prosent.

EGENUTVIKLEDE DATALØSNINGER

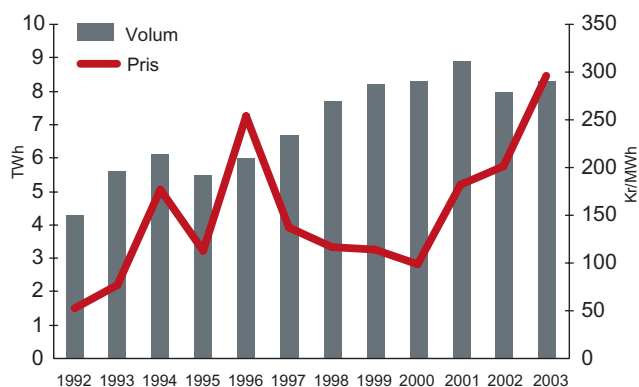
Balanseavregningen har de siste årene utvidet sin aktivitet til også å omfatte systemstøtten for Ediel i Norge (SSE). Ediel er en internasjonal standard for elektronisk meldingsutveksling i kraftbransjen. SSE er en tjeneste for alle aktører i kraftmarkedet og skal sikre at avtalte standarder følges når informasjon utveksles. Tjenesten er etter hvert blitt et viktig element for et velfungerende kraftmarked.

Egenutviklede dataløsninger for Ediel dannet grunnlag for en samarbeidsavtale som i 2003 ble inngått med Svenska Kraftnät. Et resultat av denne avtalen er at kostnader til drift og utvikling splittes mellom landene.

VIRKSOMHETEN SKAL I BALANSE

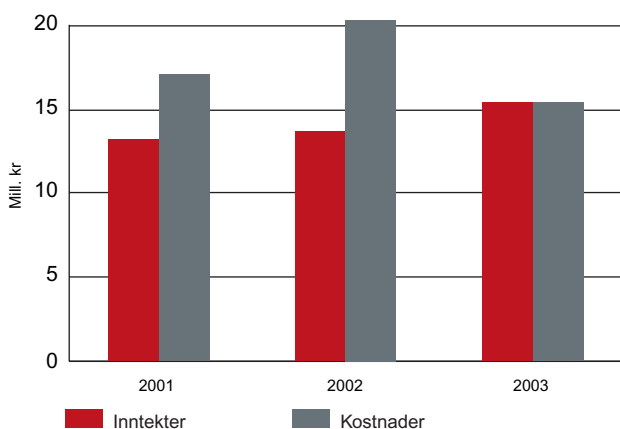
Reduksjon av volumgebyrene og etablering av den nye Ediel-virksomheten har medført høyere kostnader enn inntekter. Regnskapene de siste årene har vist underskudd, og det har vært et mål å få virksomheten i balanse. Regnskapet viser nå en akkumulert merinntekt på 13,4 millioner kroner som vil bli overført til neste års regnskap.

Utvikling av volum og pris for regulérkraft

Regulérkraftvolumet har stabilisert seg på rundt 8 TWh/år.

Regnskap for regulérkraft og Ediel

Kraftbørsen Nord Pool: Stagnasjon og usikkerhet i markedet preget 2003

Nord Pool Gruppen – Den nordiske elbørsen – driver handel og clearing av fysiske og finansielle kraftkontrakter i Norden.

Nord Pool ASA eies av Statnett og Svenska Kraftnät med 50 prosent hver. Statnett eier dessuten, sammen med de andre systemansvarlige nettselskapene i Norden og Nord Pool ASA, 20 prosent av Nord Pool Spot AS. Nord Pools produkter deles inn i tre hovedkategorier: fysisk marked, finansielt marked og clearing.

STAGNASJON I DET FYSISKE MARKEDET

Elspot er Nord Pool Spots marked for handel med fysiske kraftkontrakter for levering neste døgn. Systemprisen på Elspot er referanseprisen for den finansielle krafthandelen i Norden. Spotmarkedet er grunnlaget for de systemansvarlige nettselskaperens balansering av kraftflyten mellom landene i Norden.

Elbas, som drives av Nord Pool Finland (100 prosent eiet av Nord Pool Spot), er Nord Pool Spots fysiske justermarked (intra-day) for handel i Sverige og Finland. Handelen pågår døgnet rundt, og starter når Elspot-auksjonen for neste døgn er avsluttet. I Elbas kan kontrakter handles inntil én time før levering starter.

Omsetningen i markedet for fysiske kraftkontrakter via Nord Pool Spot (Elspot + Elbas) var i 2003 på 119,0 TWh som innebærer en tilbakegang på 4,7 prosent i forhold til året før. Mer enn en tredjedel av det samlede nordiske kraftforbruket ble handlet via spotmarkedet på Nord Pool. Kontraktsverdien for volumet omsatt på Nord Pools spotmarkedet utgjorde 36 milliarder kroner mot 27 milliarder året før.

Årsresultat etter skatt og finansposter for Nord Pool Spot konsernet var i 2003 21,8 millioner kroner. En andel på 20 prosent inngår i resultatet for Nord Pool ASA.

Den gjennomsnittlige systemprisen for 2003 ble 290,61 kroner/MWh. Høyeste systempris for ett døgn i elbørsens vel tiårige historie ble satt hos Nord Pool 6. januar 2003. Spotprisen i børsområdet var for denne dagen 831,41 kroner/MWh.

Nord Pool Spot introduserte i begynnelsen av 2004 ett nytt oppgjørssystem for det fysiske markedet. Systemet vil innebære en vesentlig reduksjon av medlemmenes sikkerhetskrav.

FINANSIELT MARKED PREGET AV USIKKERHET

Nord Pool ASA tilbyr handel i futures- og forwardkontrakter til børsmedlemmer i det finansielle markedet. Dette er finansielle kraftkontrakter som benyttes ved prissikring og risikostyring av handel med elektrisk kraft. Futures og forwards kan handles inntil fire år frem i tid, fordelt på døgn, uker, måneder, kvartaler og år. Differansekontrakter, (CfD), gir mulighet til justering og sikring av porteføljer med tanke på prisforskjeller mellom systemprisen og de enkelte områdeprisene i Elspot. Opsjonskontrakter er finansielle instrumenter for risikostyring og prissikring av fremtidige inntekter og kostnader knyttet til handel med kraftkontrakter. Nord Pool tilbyr handel med europeiske opsjonskontrakter som har forwardkontrakter som underliggende produkt.

I mars 2004 lanserte Nord Pool handel med elsertifikater (grønne sertifikater) i Sverige. Handelen i finansielle kraftkontrakter via Nord Pool hadde i 2003 en reduksjon på 47 prosent, sammenlignet med året før. Aktørtallet steg imidlertid med 20 i løpet av året. Antallet handler samt verdien av det omsatte volum var tilnærmet uforandret i forhold til året før. Det ble omsatt 545 TWh over børsens finansielle marked i 2003 med en samlet kontraktsverdi på 139 milliarder kroner.

Driftsinntektene på det finansielle markedet var i 2003 på 56 millioner kroner mot 80,4 millioner kroner i 2002. Virksomhetsområdets driftsresultat for 2003 ble –3,8 millioner kroner mot 8,5 millioner året før. Det er flere årsaker til det fallende volumet, og den viktigste er trolig underliggende usikkerhet knyttet til fundamentale faktorer i markedet for fysiske kraftkontrakter.

REDUSERT CLEARING-VOLUM

Handelsvolum clearert fra OTC-handel ble 1 219 TWh. Nedgangen i clearert volum fra OTC-markedet var på 42 prosent sammenlignet med 2002. Nord Pool Clearing hadde et driftsresultat på 21,1 millioner kroner fra et samlet clearert volum på 1 882 TWh med en kontraktsverdi på 405 milliarder kroner.

Høye kraftpriser i deler av året bidro til betydelig økning i verdien av volumet som ble handlet på det nordiske kraftmarkedet i 2003. Faktum er at kapitalen i finansmarkedet økte med nær 100 prosent.

Statnett Transport AS: Voksende marked i 2. halvår 2003

Statnett SF er pålagt en transportberedskap for norsk kraftforsyning. Statnett Transport AS skal sikre en effektiv operativ gjennomføring av disse forpliktelsene, samtidig som selskapet skal drives effektivt og konkurransedyktig.

Statnett Transport AS har markedets letteste utstyr for transport av enheter opp til 350 tonn på offentlig veg, og opp til 500 tonn på lukkede områder. Sammen med selskapets ro-ro skip M/S Elektron kan kompliserte og tunge transportoppdrag gjennomføres til vanskelig tilgjengelige steder, primært for norsk kraftforsyning, men også for andre. Selskapet disponerer også en 18 akslet jernbanevogn for transport av enheter opp til 210 tonn.

Vinteren og våren 2003 var usedvanlig stille i det eksterne markedet, samtidig som det heller ikke var beredskaps-transporter for kraftforsyningen. Et voksende marked og god drift i annet halvår gjorde at selskapet likevel fikk et akseptabelt resultat for 2003. Det er også i 2003 gjennom-

ført prosjekter for en rekke oppdragsgivere, som Nexans, ABB, det britiske Ministry of Defence, Hydro, Ganz Transelektro, Smith med flere.

Omsetningen var i 2003 på 31 millioner kroner, mot 33,3 millioner i 2002. Årsresultat etter skatt var et underskudd på 257 000 kroner, mens det i 2002 var et underskudd på 637 000 kroner.

Selskapets foretningsadresse og hovedkontor er på Brakerøya i Drammen. Selskapet har 24 ansatte.

Bjørn Woll ble ansatt som ny administrerende direktør 1. oktober 2003.

Statnetts kraftige spesialtrailer for tunge transport. Kjøretøyet kan påtreffes fra tid til annen på norske landeveier med transformatorlast på over to hundre tonn. Statnett Transport AS har effektive transportmidler for slike transport både til sjøs og på land.

Entreprenørvirksomheten solgt

Statnetts heleide datterselskap Statnett Entreprenør AS ble i april 2003 solgt til Eltel Networks AS. Statnett Entreprenør ble dermed en vesentlig del av det finske Eltel Networks Corporations satsing i det norske markedet for entreprenørtjenester.

I desember 2002 hadde Statnett Entreprenør flyttet sitt hovedkontor til Bryn i Oslo. Første kvartal 2003 var preget av at Statnett SF vurderte å selge selskapet, med derav følgende salgsprosesser.

Statnett Entreprenørs spesialitet i Statnett var bygging og teknisk vedlikehold av kraftledninger. Selskapet hadde rundt 230 medarbeidere og en omsetning på 320 millioner kroner i 2002.

Statnetts styre legger vekt på at salgsløsningen bidrar til økt fokus på kjernevirksomheten. Styret bygger på at Eltel Networks er en profesjonell eier med tanke på den videre utvikling av virksomheten.

For å kunne ivareta Statnetts egne vedlikeholdsbehov på en god måte, er det forhandlet frem en løsning hvor 34 medarbeidere fra det tidligere Statnett Entreprenør er ansatt i Statnetts Vedlikeholdsdivisjon fra 1. januar 2004.

Statnett skal sikre at alle markedsaktører har lik tilgang til sentralnettet. At det frie kraftmarkedet fungerer er viktig for forsyningssikkerheten.

Eierskap og styringsform

Statnett er et statsforetak, eid av Staten ved Olje- og energidepartementet og regulert av Statsforetaksloven. Øverste myndighet i foretaket er foretaksmøtet ved olje- og energiministeren. Foretaksmøtet er eiers beslutningsorgan og tilsvarer generalforsamlingen i aksjeselskaper.

Statsforetaksloven ble i 2002 endret på flere viktige punkter. Heretter hefter ikke Staten for foretakets forpliktelser. Foretaket har i stedet et begrenset ansvar på linje med aksjelovens regler. Videre kan det fra januar 2003 åpnes konkurs/gjeldsforhandlinger i statsforetak som i andre selskapsformer.

Statnetts kjernevirksomhet er ikke konkurranseutsatt i vanlig forstand. Statnetts inntekter kommer hovedsakelig fra monopolbasert virksomhet. Disse inntektene er regulert av en inntektsramme gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). NVE har som oppgave å føre en aktiv kontroll med Statnetts virksomhet.

Styrende organer

FORETAKSMØTET

Statnetts øverste myndighet er Foretaksmøtet, som er olje- og energiministeren.

STYRET

Etter Foretaksmøtets beslutning skal styret bestå av fra sju til ni medlemmer. Blant disse skal det utpekes en representant for brukerne. To, eventuelt tre medlemmer av styret skal velges av og blant de ansatte i Statnett SF.

Statnetts styre har pr. 31. desember 2003 følgende sammensetning:

Grete Faremo (leder)
Kjell Olav Kristiansen (nestleder)
Anne Kverneland Bogsnes
Elisabeth Wille
Grethe Høiland
Sverre Aam

Valgt av og blant de ansatte:

Jan Eskedal
Ole Bjørn Kirstihagen
Steinar Jøråndstad (kst.).

BRUKERRÅDET

Statnetts brukerråd oppnevnes i henhold til Statnetts vedtekter. Rådet har medlemmer fra de viktigste av brukergruppene og har forslags- og innstillingsrett overfor Statnetts styrende organer. Det er Foretaksmøtet som oppnevner brukerrådets seks medlemmer.

Statnetts brukerråd har siden august 2002 hatt følgende sammensetning:

Helge Stanghelle (leder), etter innstilling fra NHO ved Prosessindustriens Landsforening (PIL)
Ada Solberg (nestleder), etter innstilling fra Statnettkundenes Fellesorganisasjon (SFO) nå integrert i Energibedriftenes Landsforening (EBL)
Håkon Gjerde, etter innstilling fra NHO ved Energibedriftenes Landsforening (EBL)
Karstein Sandvik, etter innstilling fra Forbrukerrådet
Caroline Lund, etter innstilling fra Forum for Strategisk Nettutvikling (FSN)
Cathrine Møller Faaberg, etter innstilling fra Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon (HSH).

REVISOR

Ernst & Young AS ved statsautorisert revisor Jan Egil Haga.

Styret i Statnett SF.

Fra venstre: Anne Kverneland Bogsnes, Jan Eskedal, Sverre Aam, Grethe Høiland, Elisabeth Wille, Steinar Jøråndstad, Ole Bjørn Kirstihagen og Odd Håkon Hoelsæter (konsernsjef). Foran til høyre: Styreleder Grete Faremo og styrets nestleder Kjell Olav Kristiansen.

Statnetts styre

GRETE FAREMO

styreleder

(f. 1955), Cand. jur. Universitetet i Oslo
Director, Law and Corporate Affairs, Microsoft
Nestleder i Bravida ASAs bedriftsforsamling
Medlem i ABBs bedriftsforsamling
Styremedlem i Norfund
Styremedlem i Elkem ASA
Styremedlem i Total E&P Norge AS
Styremedlem i Institutt for samfunnsvitenskap
Styremedlem i International Development Law Institute (IDLI)
Medlem av tysk-norsk rådgivende komite for Ruhrgas-stipendene
Medlem av Pressens Faglige Utvalg
Medlem av Helsingforskomiteens råd
Styreleder i Norsk Folkehjelp.

KJELL OLAV KRISTIANSEN

styrets nestleder

(f. 1952) Cand. oecon. Universitetet i Oslo
Daglig leder og styreleder i Joule AS
Styreleder i Carbon Values AS.

ANNE KVERNELAND BOGSNES

(f. 1957) Bedriftsøkonom BI
Executive Program for Growing Companies, Stanford University, California, 1998
Adm. direktør i Helse Bergen HF
Styremedlem i Arbeidsgiverorganisasjonen NAVO
Medlem i kontrollkomiteen i Sparebanken Vest.

SVERRE AAM

(f. 1948) Siv. ing. Elektro (M.Sc) NTH, Trondheim
Adm. direktør i SINTEF Energiforskning
Konserndirektør i SINTEF Olje og energi
Seniormedlem av IEEE (The Institute of Electrical and Electronics Engineers)
Medlem av American Association for Artificial Intelligence
Medlem av Eurelectric WG Research and Development
Leder av Hydrogenutvalget
Styremedlem i SINTEF Solutions
Styremedlem i SINTEF Venture
Styremedlem i NTNU Energi og Miljø
Varamedlem til styret i SINTEF Petroleumsforskning AS.

GRETHE HØILAND

(f. 1956) Siv. ing. Elkraftteknikk, Norges Tekniske Høgskole, Universitetet i Trondheim
Bedriftsøkonom BI
Adm. direktør i Lyse Nett A/S
Viseformann i Energibedriftenes Landsforbund EBL, NHO
Medlem av Næringspolitisk Gruppe i EBL
Medlem av instituttstyret, Elkraftteknikk NTNU.

ELISABETH WILLE

(f. 1945) Juridisk embetseksamen
Fulbrightstipendium, University of California 1964/65
Partner i Advokatfirmaet Grette DA til 31. desember 2003
Rådgiver i Den Norske Advokatforening fra 1. januar 2004
Styreleder i T. S. Fonus Byråene AS
Leder av kontrollkomiteen i Oslo Reinsurance Company ASA
Leder av kontrollkomiteen i Oslo Pensjonsforsikring AS
Styremedlem i SINTEF.

JAN SIGMUND ESKEDAL

(f. 1962) Siv. ing. fra NTH
Ansatt i Statnett, leder av Avdeling vern og feilanalyse.

OLE BJØRN KIRSTIHAGEN

(f. 1959) Elektroingeniør fra Stavanger Ingeniørhøgskole
Ansatt i Statnett, overingeniør ved IKT-divisjonen
Leder av NITOs konserngruppe i Statnett.

STEINAR JØRÅNDSTAD

(f. 1962) Fagbrev elektriker gruppe A
Ansatt i Statnett, energitekniker i Region Sør-Norge
Hovedtillitsvalgt i Statnett, EL & IT
Medlem av kommunestyret og formannskapet i Vågå (A).

Statnetts konsernledelse fra og med april 2004

Konsernsjef ODD HÅKON HOELSÆTER

Målet for Statnetts virksomhet er å legge til rette for at kraftmarkedet skal fungere best mulig. Odd Håkon Hoelsæter er medlem av styret i Nord Pool ASA. Som konsernsjef i Statnett er han også styremedlem i Nordel, medlem av ETSOs Steering Committee og medlem av styret i Gassco.

Konserndirektør HÅKON BORGEN

Divisjon Nettstyring ivaretar systemdriften av det norske kraftsystemet og samdriften med det øvrige Norden. Håndteringen av systemansvaret skal sikre en effektiv utnyttelse av nettet og en tilfredsstillende leveringspålitelighet. Statnetts Landssentral koordinerer alle aktører med betydning for overføringsnettet i Norge, mens tre regionsentraler – i Oslo, på Sunndalsøra og i Alta – overvåker og styrer Statnetts overføringsanlegg. I driftsplanleggingen koordineres vedlikeholdsarbeid, det settes overføringsgrenser og det planlegges tiltak for økt systemutnyttelse ut fra markedets behov på kort sikt. Planlegging av vern for overføringsanleggene og analyse av de feil som inntreffer er viktig for leveringskvaliteten. Sist, men ikke minst, arbeider Statnett med å utvikle markedsmekanismer for utøvelsen av systemansvaret.

Visekonsernsjef KÅRE SCHJETNE

Konsernstaben omfatter alle de sentrale stabsfunksjoner: Personal- og organisasjonsavdelingen, Kommunikasjonsavdelingen, Juridisk avdeling, Ressursoptimalisering i Statnett (ROS), Forskning og Utvikling, samarbeid med Nordel og ETSO, Kvalitetsstyring og Eiendomsforvaltning.

Konserndirektør ØIVIND RUE

Divisjon Utvikling og Investering arbeider for optimal utvikling og utnyttelse av det norske sentralnettet, gjennom teknologiske løsninger med god samfunnsøkonomi. Statnett skal velge løsninger ved at avveiningene mellom økt utnyttelse av eksisterende nett og ny utbygging foretas samlet og helhetlig. Kapasitet skal stå i forhold til markedets behov.

Konserndirektør EVA GRANLY FREDRIKSEN

Statnett legger vekt på effektiv økonomisk styring og kontroll. Enhetene er Finansavdelingen, Avdeling for økonomiske analyser, Controlleravdelingen, Regnskapsavdelingen, Avdeling for sentrale anskaffelser og Statnett Forsikring AS. Eva Granly Fredriksen er også styreleder i Nord Pool Spot AS og Statnetts Pensjonskasse og styremedlem i Nord Pool ASA.

Konserndirektør AUDUN HUSTOFT

Statnett eier og driver over 10 000 kilometer høyspenningsledninger og sjøkabler, samt ca. 120 transformator-, koblings- og kompenseringstasjoner. Ledningene har en driftsspenning på 132, 220, 300 og 420 kV (1 kV = 1000 volt). Vedlikeholdsdivisjonen har ansvar for å vedlikeholde Statnetts anlegg og derved sikre at sentralnettet er tilgjengelig. Statnetts egne anlegg utgjør ca. 85 prosent av det norske sentralnettet.

Konserndirektør BENTE HAGEM

Markedsdivisjonen i Statnett håndterer måling, prissetting og avtaleforhold i sentralnettet og i noe regionalnett. I tillegg har divisjonen ansvaret for balanseavregningen, som sammenstiller tall for virkelig produksjon og forbruk med planlagt produksjon og forbruk i det norske engrosmarkedet. Markedsdivisjonen har et særlig ansvar for å ivareta kontakten med Statnetts kunder.

Verdiskapning gjennom forskning og utvikling

Statnett skal fremstå som ledende i Europa innenfor innovasjon, forskning og kompetanse. Forsknings- og utviklingsprosjektene (FoU) har gitt selskapet et betydelig kompetanseløft.

Statnett samarbeider med en rekke forskningsvirksomheter og deltar også som en av flere aktører innenfor rammene av offentlige forskningsinitiativ. Mye av samarbeidet skal fortsette, men Statnett vil intensivere satsingen innenfor en bilateral ramme.

Verdiskapning finner sted gjennom nye teknologiske løsninger, som blant annet nye måter å oppgradere kraftledninger fra 300 til 420 kV spenningsnivå. Tiltaket reduserer ikke bare energitapet, men kommer også samfunnet til gode i form av redusert behov for nye ledninger.

Vi kunne nevne mange eksempler på god FoU i Statnett. Her er ett av dem:

Belastninger som følge av is og snø på ledningene driver kostnader. I samarbeid med Protura AS, har Statnett de siste to årene utviklet en vibrerende isfjerner som slår is og snø av linene i utsatte områder. Konseptet kan også brukes til overvåkning og varsling av feil.

Testversjonen av den vibrerende isfjerner ble installert på en av Statnetts kraftledninger av oppfinneren selv, Roger Hansen.

Korrekt informasjon og god dialog

Statnetts virksomhet berører mange. Ikke minst i forbindelse med våre utbyggingsprosjekter er Statnett avhengig av tillit blant nasjonale så vel som lokale interessenter. Statnett stiller strenge krav til grundighet i saksbehandlingen samt tilgjengelig og åpen kommunikasjon med berørte interessenter.

Planer for utvikling av sentralnettet skal være kjent for alle berørte. Statnett utgir hvert år en nettviklingsplan som beskriver kraftnettet og planene for å utvikle det. Detaljert informasjon presenteres på våre internettsider, på lokale folkemøter og i lokale medier.

Personlig kontakt er viktig. I alle prosjekter har Statnett en egen grunneierkontakt. Statnett arbeider målbevisst med kommunikasjon overfor berørte i forbindelse med utbyggingsprosjekter, og tilbyr innsyn, informasjon og tilgjengelighet ut over de lovpålagte kravene til offentlighet.

Etter alle større utbyggingsprosjekter innhenter Statnett synspunkter og tilbakemeldinger fra blant andre grunneiere og lokale myndigheter. Sammen med analyseinstituttet Opinion evaluerte Statnett ledningsprosjektet Klæbu–Sunndalsøra i oktober 2002. Resultatene fra undersøkelsen viser at de berørte er godt fornøyd med den informasjonen som ble gitt, og at det ble utviklet gode relasjoner til Statnett underveis i prosessen.

Statnetts internettsider inneholder alle planer og konsekussøknader. Her finnes også informasjon om tidsfrister, kontaktpersoner, saksbehandling og rutiner, samt berørtes rettigheter.

I tillegg til personlig kontakt blir ulike informasjonsmåter og -kanaler tatt i bruk for å oppnå så god dialog som mulig mellom Statnett og lokalsamfunnet. Se Statnetts hjemmesider: www.statnett.no for mer informasjon.

Kundekontakt for bedre tjenester

Statnett måler med jevne mellomrom våre kunders tilfredshet. Statnetts målsetting er en kundetilfredshet på 75 prosent. Målingen for sentralnettkundenes del i 2003 viste en kundetilfredshet på 79 prosent.

Statnett har også ansvaret for balanseoppjøret i engros-markedet for elkraft. Her ble det gjennomført en tilsvarende kundeundersøkelse blant de 137 kundene i engrosmarkedet, med et resultat på 87 prosent kundetilfredshet.

Samtlige enheter i Statnett prioriterer kundebehandling og arbeider for gode kunderelasjoner. Den høye kundetilfredsheten skyldes også innføringen av et nytt nøkkelp-konsept som stiller opp klare mål og aktiviteter for god håndtering av kunderelasjonene. Konseptet skal styrke kundedialogen og øke Statnetts kunnskap om den enkelte kundes ønsker og behov, og skal bidra til økt innsikt på kundesiden om Statnett.

Nøkkelp-konseptet innebærer blant annet:

- Hver nøkkelp-kunde har en dedikert person i Statnett de alltid kan kontakte
- All vesentlig informasjon fra Statnett til kunden blir samordnet
- Større bevissthet og kunnskap i hele Statnett om den enkelte kunde.

Nøkkelp-konseptet representerer en ny og spennende utfordring for Statnett. Riktig utnyttet vil det bidra til positiv forretningsmessig utvikling, både for Statnett og våre kunder.

Et særdeles godt resultat i siste års undersøkelse av kundetilfredsheten. Ved presentasjonen fra venstre: Morten Bøe, Markedsdivisjonen, Terje Erfjord, Vedlikeholdsdivisjonen og Kjerstin Pedersen, Markedsdivisjonen.

Klart for miljøsertifisering

Statnett legger en miljøbevisst holdning til grunn for all sin virksomhet. Ved planlegging, bygging og drift av overføringsanlegg vektlegges natur og miljø på linje med funksjonelle, tekniske og økonomiske hensyn. Statnett har vedtatt å miljøsertifisere hele sin virksomhet. Miljøsertifisering i henhold til ISO 14001 er ventet å finne sted sommeren 2004.

Statnett stiller strenge miljøkrav både til selskapet selv og til samarbeidspartnere. Eventuelle avvik som oppdages, meldes inn i Statnetts kvalitetssystem og følges opp etter forhåndsgodkjente regler.

MILJØFYRTÅRN

Statnett har tatt imot utfordringen fra Miljøverndepartementet om å gå offensivt til verks under vignetten Miljøfyrtårn. Erfaringer så langt viser at tiltakene, i tillegg til rene miljøgevinster, reduserer driftskostnader samtidig som Statnetts ansatte får et bedre arbeidsmiljø. Miljøtiltak har bidratt til at forbruket av elektrisitet ved Statnetts hovedkontor i Oslo er redusert med 15,5 prosent siden 1996.

MILJØREVISJON AV LEDNINGSPROSJEKTER

Andelen urørte norske naturområder er dramatisk redusert. I dag er det et politisk mål å bevare naturområder slik at en størst mulig del er fri for menneskelige inngrep. Innenfor denne rammen må Statnett arbeide for å sikre alle en stabil tilgang på kraft. Dette krever varige inngrep i natur og kulturlandskap. Det er Statnetts oppgave å finne miljømessig akseptable løsninger.

I mai 2003 ble den første formelle miljørevisjonen av et ledningsprosjekt i Statnett gjennomført på prosjektet Fardal-Mel i Sogn og Fjordane. I entreprenørkontrakten for prosjektet ble det innarbeidet spesielle miljøkrav. Mastene på strekningen er av limtre, som er visuelt mindre dominerende i terrenget enn de mer tradisjonelle stålmastene.

Tilsvarende miljøkrav er på plass i avtalene med entreprenøren ved byggingen av den 13 mil lange ledningen fra Klæbu til Sunndalsøra.

SPORLØS TRANSPORT AV STRØM

Når nye kraftledninger planlegges, ønsker Statnett å minimere ulempene. Statnett legger store ressurser ned for å velge fremføringer som blant annet minimerer lokal-samfunns visuelle kontakt med ledningene. Statnett utvikler modeller og benytter de fremste teknologiske verktøyene som foreligger for å få frem hvordan planlagte ledninger fortoner seg i terrenget. Modellering er et viktig verktøy som bedrer Statnetts dialog med berørte parter.

UTNYTTELSE AV EKSISTERENDE INFRASTRUKTUR

Før det bygges nye ledninger, skal det eksisterende ledningsnettet utnyttes maksimalt. I de senere årene har Statnett arbeidet systematisk for å øke kapasiteten i det eksisterende nettet. Når det er nødvendig å bygge nytt, vurderes det alltid å legge kraftledningen ved siden av eksisterende ledninger – og helst i samme trasé.

Mangfold og likestilling prioriteres høyt

Målrettet innsats for at medarbeidere skal kunne forene yrkesliv, familieliv og ansvar for barn har gitt resultater. Våren 2003 mottok Statnett likestillingsprisen for selskapets arbeid på dette området.

Prisen ble utdelt av næringsminister Ansgar Gabrielsen på konferansen Ledelse, Likestilling og Mangfold.

SVÆRT MÅLBEVISST ARBEID

Statnett ble vurdert ut fra kriteriene rekruttering av kvinner til ledergruppe og styre, innsats for å beholde kvinner med spisskompetanse, tiltak som barnehager, fleksibel arbeidstid og permisjonsordninger. Statnett ble spesielt berømmet for sitt «svært målbevisste arbeid for å rekruttere kvinner til de tekniske stillingene».

Statnetts første likestillingsregnskap ble lagt frem i 2002, to år før den lovfestede plikten til å legge frem et slikt regnskap forelå. Statnett jobber på bred basis med utvikling av en organisasjonskultur som er preget av mangfold og likestilling.

FORENER YRKESMESSIG KARRIERE MED FAMILIELIV

Statnett fokuserer ikke bare på rene tiltak rettet mot kvinner, men også likestillingstiltak som er rettet mot kvinner og menn. Å legge til rette for at medarbeiderne skal kunne forene en yrkesmessig karriere med familieliv og ansvar for barn er viktig i Statnetts arbeid for å fremme likestilling.

Det er i dag 25 prosent kvinner i selskapet, og kvinnelige ledere bekler ca. 20 prosent av samtlige lederstillinger. Andelen kvinner i ledende merkantile stillinger er ca. 50 prosent.

To av sju i Konsernledelsen er kvinner, og kvinneandelen i styret er 44 prosent.

I styret er dessuten fire av seks eieroppnevnte representanter kvinner.

HØY MEDARBEIDERTILFREDSHET

Statnetts nyeste medarbeiderundersøkelse fra 2003 viser at de ansatte er fornøyd med sine ledere. Også konsernledelsen scoret høyt og fikk mer enn dobbelt så høy score denne gangen som i en tilsvarende undersøkelse for to og et halvt siden. Over hele linjen er medarbeiderne betydelig mer tilfreds enn i 2000.

LØNNSMESSIG LIKESTILT

Kvinner og menn i sammenlignbare stillinger er lønnsmessig likestilt. Medarbeiderundersøkelsen, som ble gjennomført våren 2003, viser at de ansatte opplever at kvinner og menn har like muligheter i bedriften.

Fremover ønsker Statnett å rekruttere flere kvinner inn i tekniske stillinger og i lederstillinger. Statnett ønsker å fremme kvinnenenes deltakelse i styrearbeid og deltar blant annet i NHOs program Female Future. Female Future gir opplæring i styrearbeid og gir tilgang til et nettverk av kvinnelige styrekandidater som medlemsbedriftene kan rekruttere fra. I 2004 vil Statnett ha tre kvinner med i programmet.

OPPLEGG FOR INTERN MOBILITET

For å fremme kunnskapsdeling og læring på tvers av divisjoner er det etablert et program for intern mobilitet. Det er opprettet et område på intranettet der ansatte kan legge inn ønsker om nye utfordringer, søke interne stillinger som er ledige, og signalisere interesse for å delta i prosjekter og arbeidsgrupper.

Strengt kvalitetskrav til leverandørene

Statnetts virksomhet stiller store krav til avansert spisskompetanse. Men kravet om høy og spesialisert kompetanse gjelder ikke bare foretaket selv. Statnett er også avhengig av et nettverk av profesjonelle leverandører med tillit blant Statnetts viktigste interessentgrupper.

Langsiktig leverandørsamarbeid er en forutsetning for å lykkes med store og omfattende utbyggingsprosjekter. Derfor stiller Statnett krav til sine leverandører. For alle større anskaffelser skal leverandørene kunne presentere et verifiserbart kvalitetssystem og et program for helse, miljø og sikkerhet som sammenfaller med Statnetts eget. Dokumenterte referanser innenfor natur- og miljøtilpasset anleggsarbeid blir vektlagt.

De siste årene har Statnett aktivt søkt leverandører som kan oppfylle kravene til langsiktighet. Statnett gir derfor tilbakemeldinger til alle tilbydere om forbedringsmuligheter ved anbudet. Med kontinuerlig forbedring for øye, gis det også tilbakemelding til leverandører etter gjennomført leveranse.

Statnett er svært opptatt av at tilbydere skal konkurrere på like vilkår. Høsten 2003 gjennomførte Statnett en leverandørundersøkelse blant utvalgte leverandører fra ulike bransjer. I forhold til viktige prinsipper som likebehandling og åpenhet i anskaffelsesprosessen svarte 85 prosent av de spurte at Statnett i stor grad behandler sine tilbydere likt.

Statnett og The Brazz Brothers: Kraftfullt samspill

Statnett har en samarbeidsavtale med jazzensemblet The Brazz Brothers. Statnett har en bred kontaktflate i store deler av samfunnet. I The Brazz Brothers har Statnett funnet en kulturell samspillpartner, med kvaliteter og verdsett som harmonerer med Statnetts.

I samarbeidsperioden støtter Statnett The Brazz Brothers' innsats for det frivillige musikklivet i norske lokalsamfunn. Støtten skal gi ensemblet mulighet til å påta seg enda flere oppdrag blant barn og unge.

The Brazz Brothers turnerer over hele landet. Gjennom konserter, workshops og seminarer vil Statnetts medarbeidere og samarbeidspartnere få mulighet til å oppleve dette profesjonelle og internasjonalt anerkjente ensemblet, og la seg inspirere av The Brazz Brothers' kreativitet og drivende energi.

Kraftfullt samspill. Tor Inge Akselsen, Statnetts kommunikasjonsdirektør, har funnet en verdifull kulturell partner i The Brazz Brothers.

Statnett • Husebybakken 28 B • Postboks 5192 Majorstuen • 0302 OSLO • Telefon 22 52 70 00 • Telefaks 22 52 70 01
E-post: firmapost@statnett.no • www.statnett.no

